PAZAR
9 NİSAN 1933
8 inci sene No. 2570
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM IZZET

Yeni baştan sulh

Meşhur sözdür: Bütün yollar Romaya çıkar. Cihan devletleri dünyanın dertlerine çare bulmak için on sene çalıştılar. İktısadî meselelerin halli için yapılan teşebbüsler geldi, siyasî meselelere dayandı. Silâhsızlanma için sarfedilen mesai ayni çıkmaza girdi. Anlaşıldı ki devletler arasındaki siyasî ihtilâflar halledilmedikçe, malî sahada, iktısadî sahada ve silâhsızlanma yolunda tek bir adım atmanın imkân ve ihtimali yoktur. İşte bu anlayıştır ki büyük devletleri her şeyden evvel, aralarındaki siyasî ihtilâfların halli çarelerini aramağa sevketmiştir.

Siyasî sahada bir anlaşma nasıl elde edilebilir? Bu suale cevap vermek için cihan devletleri arasındaki siyasî ihtilâfların mahiyetini hatırlamak lâzımdır. Yeni beynelmilel hayatın başlangıcı sulh muahedeleridir. Ve bütün ihtilâf ta bu sulh muahedeleri etrafında temerküz etmektedir. Binaenaleyh on beş sene içinde şu anlaşılmıştır ki, eğer Avrupayı bir galipler ve mağlûplar, bir memnunlar ve gayri memnunlar zümresine ayıran bu muahedeler tadil edilmezse, devletler arasında siyasî sahada bir teşriki mesainin tesisi mümkün değildir. Bunun içindir ki son haftalar zarfında siyasî faaliyet, sulh muahedelerinin tadili etrafında toplanmış bulunuyor.

On beş seneden beri, muahedeler mevzuu bahsoldukça, daima imzanın kutsiyeti ileri sürülmekte idi. Versailles, Trianon, St. Germain ve Nevilly, yeni beynelmilel siyaset binasının temel taşlarını teşkil ediyordu. Milletler Cemiyeti de bu muahedeler ile kurulan sistemin idamesi için kurulmuş bir teşkilât idi.

İki haftadan beri artık imzanın kutsiyetinden bahsedilmez oldu. Muahedelerin tadiline en çok muarız olan Fransa bile bazı kayıtlar altında ve bazı hudutlar içinde, on beş seneden beri beynelmilel hayatın temel taşı olan sulh muahedelerinin tadiline taraftar görünüyor. Muahedelerin tadili ile en yakından alâkadar olan küçük devletlere gelince; tadilât kendi aleyhlerine yapılacağından bunların büyük devletler tarafından verilecek kararı memnuniyetle kabul etmiyecekleri tahmin edilebilir. Çekoslovak Hariciye Nazırı Dr. Beneş, beynelmilel ihtilâflar halledilirken, bir devlete ait olan arazinin başka devlete verilmesi, bir haksızlığı tamir ederken, başka bir haksızlık yapmak demek olacağını söylemiştir. Fakat tadilât yapılırken, küçük devletlerin muvafakatleri de alınacağı hakkında İngiliz Başvekili Mac Donald tarafından verilen teminata rağmen, büyük devletlerin bu işte kendi bildiklerini okuyacakları anlaşılıyor. Çünkü küçük devletlerin hiç biri, bugün sahibi olduğu araziyi kendi kılıcının hakkı olarak işgal etmemiştir. Sırbistan, büyük harpte mağlûp olduktan, hattâ Sırp orduları memleketten büsbütün ihraç edildikten sonra büyük devletlerin galibiyeti neticesidir ki Avrupanın ortasında bir eski zaman imperatorluğu şeklinde belirmiştir. Romanya da Şarkî Avrupada kurduğu imperatorluğu büyük devletlerin galibiyetlerine borçludur. Lehistan şimdiki hudutları içinde âdeta sun'î bir devlettir. Binaenaleyh galip devletler tarafından bu devletlere ait arazinin mukadderatı hakkında verilecek karar, on dört sene evvel hangi esasa dayanıyorsa şimdi de ayni prensibe istinat edecektir. Bu prensip te hudutların milliyet esasına göre yeni baştan çizilmesinden ibarettir. On dört sene evvel hudutlar çizilirken güya bu prensip hâkim olacaktı. Bu sağlam prensip tatbikatında karikatüre çevrildi. Lehistanda ve Çekoslovakyada birçok Alman kaldı. Romanyaya nüfusu Macar olan arazi verildi. Avusturya - Macaristan imperatorluğu yerine, aşağı yukarı ayni unsurları bir araya toplıyan Yugoslavya ikame edildi. Şimdi 1919 senesinde yapılan hatalar tamir edilecektir. Bunun yeni baştan sulh yapmak kadar müşkül bir iş olduğuna şüphe yoktur. Binaenaleyh denilebilir ki 1919 da hislerin galeyanda bulunduğu bir zamanda yapılamıyan sulh, şimdi on beş sene sonra hisler sakinleştikten sonra yapılacak demektir.

Ahmet ŞÜKRÜ

Hariciye Vekili Ay Sonunda Cenevreye Gidiyor

İktısat konferansı için ilk hazırlıklar

Devletler ilk müzakerelere başlanması için Washingtona çağrıldılar

[Londrada toplanacak büyük iktisat konferansında görüşülecek esasları hazırlamak üzre, Amerika reisicümhuru M. Roosvelt devletleri murahhaslarını göndermeleri için Vashingtona davet etti. Burada yapılacak müzakerelerin ehemmiyetini kaydetmeğe lüzum yoktur. Silâhları bırakma konferansından daha çetin olacağına şüphe olmayan iktisat konferansı için, müsbet neticelere yol açılıp açılmıyacağı Vashington müzakerelerinin seyrinden belli olacaktır.]

Başvekiller çağırıldılar

VASHINGTON, 8. A. A. — Fransa, İtalya ve Almanya hükûmetleri reisleri "Cihan iktisadiyatının kalkınmasını temin için müzakeratta bulunmağa" davet edilmişlerdir.

Bu davetler, mezkûr hükûmetler sefirlerine şifahen yapılmış ve her birine hükûmet reisleri bizzat gelemedikleri takdirde hükûmet erkânından diğer bir zatın gelebileceği ilâve olunmuştur. Aksi takdirde, müzakereler diplomasî yolu ile yapılacaktır.

Neler görüşülecek?

VASHINGTON, 8. A. A. — Amerika, cihan iktisat konferansına müteallik olarak yapılacak ilk müzakerelere iştirak arzusunda bulunan ve Vashington hükûmetince tanınmış olan diğer hükûmetler murahhaslarını da davet etmiştir.

Resmî bir menbadan görenildiğine göre, konferans programının ana hatları bu müzakereler esnasında ileri sürülecektir. Bu müzakereler, umumî konferans şeklinde yapılmayıp her Devletle ayrı ayrı yapılacaktır.

Programın ana hatları, gümrük manialarının indirilmesi, malî ve naktî hususlara ait tahditlerin azaltılması olacaktır.

Burada harp borçları meselesi, şimdiki vaziyetin amilerinden biri olarak telâkki edilmektedir.

Başvekilleri Vaşingtona çağıran M. Roosevelt

M. Roosevelt'in evvelden zemin temizlenip hazırlanmadığı takdirde Londra'da muhtelit komitelerde aylarca boş yere müzakerelerle vakit geçirileceği fikrinde bulunduğu söylenmektedir.

Fransa için Herriot gidiyor

PARİS, 8. A. A. — M. Daladier, M. Herriot'yu Vashingtonda icra edilecek müzakerelerde Fransayi temsile davet etmiştir. M. Herriot, vereceği cevabı sonra bildireceğini söylemişse de kabul edeceği zannolunuyor.

İstinaf mahkemeleri

Bu sene teşkilâtın tehir edileceği haberi doğru değildir

Adliye Vekili Yusuf Kemal B.

İstinaf mahkemeleri teşkilâtının bütçe zarureti dolayısıyla bu sene tehir edileceği hakkındaki şayiaların doğru olmadığı anlaşılmaktadır.

Arifeden bir gün evvel şehrimize gelen Adliye Vekili Yusuf Kemal Bey de yeni Adliye teşkilâtı kanununun Mecliste olduğunu, İstinaf mahkemeleri teşkilâtının tehir edileceği hakkında hiç bir görüşme olmadığını söylemişti. Bu da göstermektedir ki İstinaf mahkemeleri teşkilâtının bu sene tehir edileceği şayiaları doğru değildir. Yeni Adliye teşkilâtı Kanunu Meclisten mayıs ortalarında çıkacak ve hazirandan itibaren tatbik edilecektir.

Bu kanuna nazaran ancak İstanbul, Bursa, Ankara, Edirne, Adana, Konya ve saire gibi büyük Vilâyetlere inhisar eden üç hâkimli Asliye mahkemeleri lâğvedilecek, yerine tek hâkimli ilk mahkemeler teşkil olunacaktır.

İlk mahkemelerin kararları İstinaf edilebilecektir.

Bunun için de istinaf mahkemeleri teşkil edilecektir. İstinaf mahkemelerinin kaza daireleri Vekiller Heyetince tayin edilecek, bilfarz İstanbulda teşkil edilecek istinaf mahkemeleri Edirne, Bursa, İzmit, Kirklareli, Tekirdağ Vilâyetlerindeki mahkemelerin kararlarını da istinafen bakabilecektir. İstinaf mahkemeleri ceza ve hukuk dairelerini ihtiva edecek, kanunun tayin edeceği hudut ve ahval dahilinde temyizi kabil olmamak üzere karar verecektir.

Muhtelif mıntakaların her birinde icabına göre müteaddit istinaf ceza ve hukuk daireleri bulunacak, her dairenin bir reisi, iki azası olacak, bunların fevkinde de bir reisi evvel olacaktır. Temyiz mahkemesinde de tadilât yapılacak, ticaret ve icra daireleri lâğvedilecek, bu iki iş te yeniden ihdas edilecek hukuk dairelerinde görülecektir.

Yeni teşkil edilecek istinaf mahkemelerine şununveya bunun tayin edileceğini söylemek doğru değildir. Çünkü Adliye tayinleri, azaları Temyiz mahkemesi azalarından müteşekkil Adliye intihap encümeni tarafından ve hâkimlerin sınıflarına göre yapılmaktadır. Tayin edilecek reis ve azalar meyanında isimleri geçen zevatın bulunması da muhtemeldir.

Fakat şimdiden katiyetle bir şey söylemek mümkün değildir.

Yalnız yeni teşkilâtta elyevm avukatlık yapan mütehassıs hukukçu ve cezacıların istinaf ve temyiz mahkemelerinde tavzif edilmeleri ve bu meyanda İstanbul barosundan kıymetli elemanlar alınması ihtimali kuvvetlidir.

İstinaf mahkemeleri teşkil edildiği takdirde, istinaf müddei umumilikleri de teşkil edilecek, istinaf müddei umumilerinin muavin heyeti bulunacak ve istinaf müddeiumumileri bulundukları mıntakanın en büyük adlî idare amiri vasfını haiz bulunacaklardır.

Başvekilin Seyahati

Niçin geri kaldı?

ANKARA, 8 (Telefonla) — İsmet Paşa Hazretleri bayram tatilinde İktısat vekili ile beraber Zonguldağa gitmek, kömür havzasını yerinde tetkik etmek kararında idi. Seyahat karadan, otomobil ile yapılacaktı. Bir taraftan yağan yağmurlar yüzünden yolların bu seyahate müsait olmaması, öbür taraftan Başvekil Hazretlerinin biraz nezleli bulunması seyahatin geri kalmasına sebep oldu. Fakat Başvekil Paşa ilk fırsatta behemehal Zonguldağa gitmek kararını muhafaza ediyor.

Tevfik Rüştü Beyin seyahati

ANKARA, 8 (Telefonla) — Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey 25 nisanda Cenevreye hareket edecektir.

Kıymetli eserler

Bir heyet tarafından tercüme edilecek

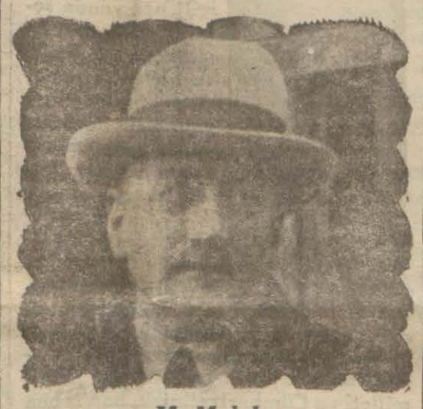

M. Malche

Darülfünun ıslahı için Pr. M. Malche'in hazırladığı raporda en mühim olarak "yüksek tercüme heyeti" nin teşekkülü ileri sürülmektedir. Bu heyet önümüzdeki yaz teşkil edilecek ve mesaisine başlıyacaktır. Yüksek tercüme heyeti bütün dünya ilmi ve sanat âleminde şimdiye kadar çıkmış ve çıkmakta olan kıymetli eserleri lisanımıza tercüme ederek, bunları bastıracak ve Darülfünun talebesinin, münevverlerin eline gayet ucuz bir fiyatla verecektir. Bu şekilde Darülfünun muhiti beynelmilel ilim ve sanat âleminin her şubesile daima temasta bulundurulmuş olacaktır.

M. Malche'in raporuna göre, bu tercüme heyeti bugünkü Darülfünun ve yüksek mektepler müderrislerinden tefrik edilecek bir kısım ile teşkil edilecektir. M. Malche bütün Fakülte ve yüksek mekteplerde yapılacak tasfiye neticesinde açıkta kalacak hocalardan bu tercüme heyetinde istifade etmek lâzım geldiği fikrindedir. Kürsülerden ayrılacak olan hocalar, kendi sahaları dahilinde bu tercüme heyetinde mütemadiyen eser tercüme edeceklerdir.

Bu hocalar tercüme heyetindeki vazifelerini almakta oldukları hocalık maaşile yapacaklardır. Hem bu şekilde tasfiye neticesi kürsülerden alınacak hocalar açıkta kalmamış olacaklardır.

İş bankası

İstanbulda yeni şubeler açıyor

ANKARA, 8 (Telefonla) — Memleket dahilinde kırk üç şubesi olan İş Bankası İstanbulun muhtelif semtlerinde üç dört şube daha açmak kararını vermiştir. Küçük bir kadro ile kurulacak olan bu yeni şubeler Galata, Kadıköy, Üsküdar, Fatih veya Beyazıt semtlerinde olacaktır.

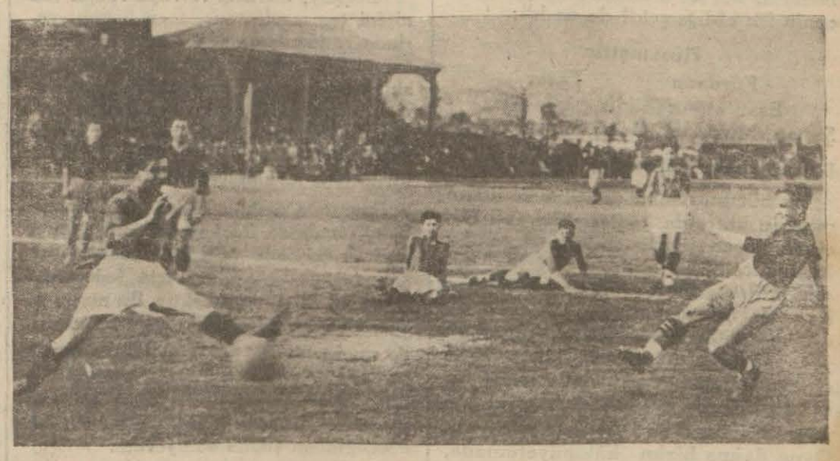

Bayramın birinci günü oynanan Fener - Boçkay maçından güzel bir enstantane

Dünkü maçta Fener 1-0 mağlûp oldu

Macarlar, kastî yaptıkları bir penaltıya itiraz ettiler

Bu bayram Boçkay takımı şehrimizde üç maç yaptı. Bu maçların ilk ikisinin bütün tafsilâtı Hilâliahmer refikimizde çıktı. Biz burada yalnız üçüncü maçı yazacağız. Dün oynanan maç bayramın birinci günü oynanmış olan Fenerbahçe - Boçkay maçının, revanşı mahiyetinde idi. Misafirlerimiz esas itibarile bizden çok iyi oynayan oyuncuardan mürekkeptir. Bilhassa pas tevziatı, top kontrolü ve yer tutuşları mükemmeldir. Sağ açıkları, merkez muhacimleri, sol hafları ve santrhafları Avrupayi vasatinin her takımında oynayabilecek bir vaziyettedirler. Dünkü oyuna gelince: Bayramın birinci günü yapılan ilk maçta 3 - 1 ile mağlûp olan sarı lâcivertliler dünkü maçı pekâlâ kazanabilirlerdi. Lâkin buna evvelâ Fikretin ilk penaltıyı kaçırması, saniyen ikinci defa verilen penaltıyı Macarların itirazı üzerine Zekinin atmamasıdır. Fenerbahçe sahası kâmilen denilecek kadar dolmuştu. Bir gün evvel kuv-

25 inci sene merasiminde Fenerbahçe birinci takımı başta kaptanlarile beraber

(Devamı 2 inci sahifede)

Kurban bayramı bu sene neşeli geçti

Dört gün içinde içerde ve dışarda epeyce şeyler oldu

Kurban Bayramı bu sene neşeli geçti. Havaların iyi gitmesi, çocukların olduğu kadar, herkesin yüzünü güldürdü. Çok fazla soğuk olmadığından Belediye bu Bayram, salıncak kurulmasına müsaade etmişti. Yalnız eskisi gibi yüksek kayık salıncakları yoktu. Beşiktaşta, İhlâmurdaki Bayram yerinde ve daha bazı yerlerde birkaç salıncak kazası olmuştur.

Rozetler

Bayramın birinci günü Darüşşafakalılar, ikinci günü de Kadınlar Birliği rozet dağıtmıştır.

Tatil bitti

Bayram münasebetile kapanan daireler ve bütün mektepler bu sabahtan itibaren tekrar açılacaktır.

Tatilden bilistifade yüksek mekteptler ve Darülfünun talebesinden muhtelif gruplar Anadoluya seyahata çıkmışlardı. Bu kafileler bugün İstanbula döneceklerdir. Bayramı geçirmek üzere şehrimize gelen birçok taşra mektep talebesi ve muallimleri de bugün avdet edeceklerdir.

Vali Bey

Vali ve Belediye reisi Muhittin B. ailesi ve daha bazı zevatla birlikte Bayramı geçirmek üzere Uludağa gitmişlerdi. Muhittin B. bu akşam İstanbula dönecektir.

Bayramlaşma olmadı

Bu sene Halkevinde ve fırkada hususî şekilde dahi bayramlaşma merasimi yapılmamıştır. Herkes biribirini evlere giderek ziyaret etmiş, bayramlaşmıştır.

Kurban

Bu sene kurbanlık koyunlar ucuz olduğundan şehrimizde kurban keserler pek fazla idi. Bu sene beş liradan itibaren kurbanlık koyun satılıyordu. Her sene 30 - 40 liraya alınan koyunları, büyük koçları bu se-

(Devamı 2 inci sahifede)

Dünkü maçta Fener 1.0 mağlûp

(Başı 1 inci sahifede)

vetsiz bir karışık takımın mağlûp ettiği Macarları bugün Fenerbahçe yenemez mi? İşte bu düşünceler sahayı doldurmuş ve Fenerbahçenin on birini alkışlamağa başlamışlardı. Saat tam dörtte evvelâ Macarlar arkadan Fenerbahçeliler göründüler. Macar takımı sol içlerini müdafaaya, sağ haflarını da sol içe almışlardı. Fenerbahçenin ilk aldığı şekil de şu idi:

Hüsamettin

Füruzan Yaşar

Esat Angelidis Cevat

Şaban, Muzaffer, Zeki, Fikret, Niyazi

Hakem: İstanbulspordan Emin Bey.

İlk hücumu onlar yaptılar ve bizim muavin hattında kırıldı. Mukabil hücuma geçen muhacimlerimiz soluğu Macar kalesinde aldılar. Sağdan, soldan mütemadiyen hücum ediyoruz. Bilhassa bu hücumların soldan olanı daima tehlikeli vaziyetler ihdas ediyor, fakat kale önüne dolan hasım oyuncuları gol yaptırmağa vakit bırakmıyorlardı. Bu esnada Niyazi çok güzel bir fırsattan istifade edemedi. Oyun daima bizim hâkimiyetimizde, Macarların meşhur sağ açığını küçük Esat mükemmelen marke ediyor. Onun daha fazla iş görmesine meydan vermiyordu. 12 inci dakikada Cevat bir çarpışma neticesinde yaralandı ve yerini Lebibe terketti. Niyazinin güzel bir şütü direği yalayarak avut oldu. Çok güzel oynuyoruz. Ve muhakkak ki bugün yeneceğiz... Fakat tali sanki bizim galibiyetimizi istemiyor gibi... Beş dakika sonra Cevat girdi ve 21 inci dakikada sağ açık Markoş uzun bir pas aldı. Kaleye doğru koşmağa başladı, bu esnada topun üzerine kendini atan kaleci Hüsamettin ağzına bir tekme yiyerek oyunu terketti. Yerine Safa geldi ve gelmesile oyunun ilk ve son golünü de müteveddit bir halden sonra yedi.. Bu gol Fenerlileri meyus edeceğine bilâkis daha fazla açtı ve artık top daima Macar kalesi etrafında dolaşmağa başladı, ortadan aldığı güzel bir pasla Macar kalesine inen Şabanı hatalı bir surette düşürdüler, hakem penaltı verdi. Fenerin beraberlik sayısını tes'ide hazırlanan halk, Fikretin topu sıkı bir vuruşla dışarı atması üzerine bir ah çekti. Maamafih oyun hep hâkimiyetimizde, telâfi ederiz kaygusile pek müteessir olmadık.. Kale önünde bir kaç ayakta dolaşan top Zekiye geldi ve müsait bir vaziyette şüt atıldı ise de tali gene kendini gösterdi ve gol olmadı.. 35 inci dakikada gene kale önünde Muzaffere hatalı bir hareket yapıldı ve hakem penaltı verdi. Bunun üzerine Macarlar itiraz ettiler. Kalelerini boş bıraktılar, oyunu terketmek istediler, bunun üzerine Zeki büyük bir centilmenlik göstererek topu boş kaleye atmadı. Macarların hoşuna giden bu hareket üzerine gene bizim hâkimiyetimizle devam eden birinci devre bittiği zaman netice değişmemiş, sıfıra karşı birle mağlûp vaziyetten kurtulamamıştık. İkinci devrede Fikret ayağına kramp girdiği için çıktı, yerine Nevzat geçti, oyuna böyle başladık. Oyunun bu devresini hülâsa etmek lâzım geliyorsa, top daima bizde, ilk oyunda olduğu gibi, bu gün Macarların vaziyetinde biziz, yani,, topa biz hâkim, istediğimiz gibi oynuyoruz, onlar bize tâbi, fakat ortada gol yok.. Kırk beş dakikalık zaman geldi. geçti belki yirmiden fazla şüt attık fakat ne yazık ki bunlardan hiç biri bu aşılmayan talii bozarak kaleye girmedi. Bilhassa bunlardan oyunun neticesine iki dakika kalarak Şabanın havalandırdığı top, orada bulunan binlerce halkın ah, vah avazeleri arasında kalenin üzerinden kaçmıştı, ve bu suretle Fenerbahçe, Macarlardan çok daha güzel oynadığı halda bu maçta mağlûp olmuştu... Maamafih bu maçta Fenerbahçe mağlûp oldu ise de cidden galip sayılabilir. Dün takımda fena oynayan yoktu. Zekinin bir gün evveden yorgun olması çok farketti, eğer Zeki de bir gün evvelden yorgun olmasa idi muhakkak ki Fenerbahçelileri bu sütunlarda galip olarak yazacaktık. Dün nazarı dikkatimizi bilhassa sol haf Esat celbetti. Millî takım için davet edilen sol hafları bir gün evvel ayni takım karşısında gördük ve Esatla bunları kıyas dahi edemiyecek bir vaziyetle karşılaştık. Futbol federasyonunun nazarı dikkatini celbederiz. Müdafaada Füruzan da ayni şekildedir. Bu gençlerin dünkü temiz oyunlarile herhalde çok ihmale uğradıklarını gördük. Cevat, Muzaffer, Zeki, Yaşar, Şaban ve bilhassa kaleci Hüsemattin çok güzel oynamışlardır.

Birinci maçtan sonra Zeki ne diyor ?

Fenerbahçenin umumî kaptanı Zeki Bey, ilk maçtan sonra intibalarını muharririmize şöyle anlatıyor:

" Kuruluşumuzun 25 inci yıldönümünü tesit ederken bizi sevenlere yüksek bir futbol zevki vermek istiyorduk. Bunun içindir ki, bize müracaat eden yüzlerce takım arasında Boçkay ekipini, uzun tetkiklerden sonra tercih ettik. Bugünkü maçın umumî cereyanı bu intihapta haklı olduğumuzu ispat etmiştir. Çünkü Boçkay, orta Avrupa tekniğinin bütün karakteristik inceliklerini göstermiş, baştan nihayete kadar oyuna ve topa hâkim olmuştur.

Neticeyi münakaşa ve tahlil edecek değilim. Çünkü rakibimiz her noktadan yüksek olduğunu açıkca meydana koydu. Beni memnun eden en büyük sebep şudur: İstanbula gelen ecnebi takımların ilk saffında yer alan Boçkay, ciddî bir karşılaşmanın vereceği istifadeyi uzun zamanlardan beri arayan İstanbul futbolü için bir merhale olacaktır."

Hamdi Emin Bey ne diyor?

Futbol federasyonu reisi Hamdi Emin Bey, birinci maçtan sonra muharririmize şunları söylemiştir:

"Boçkay, merkezî Avrupa futbol tekniğini temessül etmiş, topa hâkim, yerinde ve lüzumunda kuvvet sarfeden, top alış verişte bir maksat gözeten ve akımlarda yer değişmelerle rakip hatları arasında gedik açan seri ve mütehammil bir takımdır. Fikrimce bu takım toplu müdafaasına nisbetle gol çıkarma hususunda az kabiliyetlidir.

Bayramın üçüncü cuma günü Fenerbahçe stadında Boçkay takımı ile karşılaşacak ekipimiz millî kadroya almacak futbolcuların denenmesi için federasyonumuzca tertip edilecektir. Bu maçın federasyon için bir millî maç derecesinde ehemmiyetle telâkki edildiğini bilhassa kaydederim. Boçkay takımının teknik tatbikattaki gösterişlerinin millî oyuncularımız için büyük bir ders teşkil edeceğinden şüphe etmiyorum.

İkinci maçtan sonra Hamdi Emin ne diyor ?

İkinci müsabakadan sonra kendisini gördüğümüz Federasyon reisi Hamdi Emin Bey, muharririmize şu beyanatta bulunmuştur :

" Takımımızın Macaristanın büyük profesyonellerinden Boçkaya galebe çalmasiyle sadece seviniriz. Ve çocukların canla başla çalıştıklarını şükranla kaydederiz. Fakat, bu netice ile takımımızın umumî ahenginin yerinde olduğunu ve plânlı müdafaa ve hücum yapıldığını ve hatta futbolün klasik kaidelerinin iyi benimsendiğini iddia edemeyiz. Takımımız, Bulgar maçları için daha çok çalışmak ihtiyacındadır. Amatör futbolcularımızın, bulacakları imkânlar dairesinde, bize bunu da temin edeceklerinden şüphe etmiyoruz.

Boçkay, bugünkü oyunu ile de tamamen kombine bir takım olduğunu ve ancak gol çıkarmak kabiliyetinin lâyikıyle inkişaf etmediğini göstererek evvelki kanaatlerimizi teyit etmiştir.

Beynelmilel kadromuz Macarlarla ikinci bir temas yapmayacak ve bayram ertesi idmanlarına devam edecektir."

Güreşler

Bayramda Vefa kulübü Bursa sanatkârlar güreşçileri ile Tepebaşı tiyatrosunda bir güreş müsabakası yapmıştır. Hususî mahiyette olan bu müsabakaların hepsi Vefalılar tarafından kazanılmış ve müsabaka çok iyi geçmiştir.

Çaylar

İki kulübümüz bu bayramda azalarına çay vermiştir. Vefa ve Kasımpaşa kulübü. Vefa kulübü tertip ettiği çayda mensuplarına ve misafirlerine çok güzel bir vakit geçirtmiştir. Kasımpaşa kulübü, bu çayını kulübün güreş kısmını açtığından dolayı vermiştir. Saat dokuzda başlayan merasim 12 ye kadar devam etmiş ve bir çok spor hareketlerinden sonra, güreş kısmının resmi küşadı yapılmıştır. Bu münasebetle tanınmış güreşçilerimiz teşvik mahiyetinde biribirlerile müsabakalar yapmışlardır. Gece 12 den sonra sabaha kadar dansedilmiş ve çok eğlenceli bir gece geçirilmiştir.

Koşular

Bu bayram mevsimin üç son kır koşusu yapılmıştır. Bu koşular mevsim sonu olmak dolayısile çok büyük rağbet görmüş, ve alâkadar seyirciler tarafından zevkle seyir ve takip edilmiştir. Kollejin sırtlarında olan bu koşulara gayri federe olan kulüplerin atletleri iştirak etmişlerdir. Birinci koşu 3500 metrelik bir dağ koşusu şeklinde bayramın birinci günü yapılmış ve Aloş Efendi çok güzel bir stil ile koşarak rakiplerinden çok evvel muvasalat yerine ulaşmıştır. İkinci koşu Arnavutköy sahasında bayramın üçüncü günü öğleden evvel yapılmış koşuya 18 atlet iştirak etmiştir. Bu koşuda Avangeli Efendi 18,4/5 de birinci gelmiştir. Üçüncü koşu bayramın dördüncü günü kollejin arkasındaki ormanda orman koşusu şeklinde yapılmış ve bunlara da Bulgar Etniyef Ef. birinci gelmiştir. Bu koşular mevsimin son kır koşularıdır.

Enosis geliyor

Haber aldığımıza göre bu sene Yunanistan şampiyonu olan Enosis kulübü, şehrimize gelecektir. Bu kulübü Beşiktaş - Galatasaray - Pera kombinezonu davet etmiştir. Maçlar Taksim stadyumunda olacaktır.

Bulgar Slavyasile maç mı var?

Haber aldığımıza göre Mısırdan bugün şehrimize avdet etmiş olan Bulgar Slâvyası Fenerbahçe kulübüne müracaat ederek burada maç yapmak arzusunu izhar etmiştir. Fenerbahçe rüesasından yaptığımız tahkikata göre böyle bir teklif olduğunu, ancak daha cevap verilmemiş bulunduğunu öğrendik. Ancak umumî vaziyete göre, Slâvyanın burada maç yapacağı gözükmektedir.

Carnera - Schmelling

ROMA, 8 (A.A.) — Boksör Carnera, gazetelere haziranda Alman boksörü Max Schmelling ile Romada karşılaşacağını söylemiştir.

HARİCİ HABERLER

Mussolini plânı

Almanların esaslı bir itirazları yoktur

BERLİN, 8. A. A. — Alman hükûmeti, Mussolini plânına mükabil bir proje ile cevap vermek niyetindedir.

Filvaki nim resmî bir tebliğe göre, Mussolini plânı esas itibarile Alman noktai nazarına uygun olduğu cihetle Almanyanın mukabil bir proje vermesi için hiç bir sebep yoktur.

Alman hükûmeti, olsa olsa teferruata ait bazı tadilât icrası arzusunda bulunabilir.

M. Benes beyanatı

VARŞOVA, 8. A. A. — Dört Devlet misaki hakkında Krujer Poranny muhabirine beyanatta bulunan M. Benes, şöyle demiştir :

Eğer Dörtler klübünün arkasından birçok klüpler teşekkül edecek olursa, ki çok muhtemeldir, dünya tam bir anarşi içinde kalacaktır.

Lehistan ile küçük itilâf neden dolayı aralarında bir klüp teşkil etmesinler?

Eğer büyük Devletler bizim işlerimizle uğraşmak istiyorlarsa, neden dolayı biz de onların işleri ile meşgul olmıyalım

Rusyada Çin ile birlikte bir klüp teşkil edebilir ve bunun faaliyeti İngiliz Hindistan'ı istikametine dönebilir.

Dörtler misakının yalnız sulhu arzu etmekte olduğundan bahsediyorlar, halbuki vereceği netice tamamile bununki olacaktır.

Eğer 4 Devlet misaki, imza edilecek olursa, Milletler Cemiyeti çöküp yıkılacaktır.

M. Sherrill gitti

Sabık sefir bizden ayrıldığından çok müteessir

Vazifesinden istifa etmiş olan Amerika Birleşik hükûmetler sefiri M. CharlesSherrill dün akşamki ekspresle şehrimizden ayrılmıştır. M. Sherrill istasyonda sefaret erkânı ve Amerikan kolonisi ve bir çok dostları tarafından teşyi edilmiştir. Sefir dün gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

— Son on senenin muvaffakıyetleri ile iftihar eden Türkiye vatandaşları memleketlerinden uzak bulundukları zaman duydukları teessürü bugün Türkiye Cümhuriyetinden ayrılırken ben de duymaktayım. Türk milleti ve Cümhuriyetinizin banisi ben de o kadar derin bir alâka uyandırdı ki, kendimde sizin ile beraber muvaffakıyetleriniz ve beynelmilel vaziyetiniz ile iftihar etmek hakkını duyuyorum. Müfarakatim münasebetile pek çok olan Türk dostlarımın izhar eylediklerî teessür beni son derece müteheccis eyledi. Bu dostlarıma, burada sefir bulunduğum müddetçe Türkiyeyi vatandaşlarıma daha iyi tanıtmaya çalıştığımı, fakat bu hususta Amerikada daha faideli olabileceğimi zanneylediğimi bildirmeyi faaliyetimi daima büyük bir nezaket ve dürüstî ile takip ve mütalea eylemiş olan muhterem Türk matbuat mümessillerinden rica edebilir miyim? Geçen Teşrinievvel memleketimde Türkiye hakkında verdiğim birkaç konferans neticesi olarak ayni mevzu üzerine Amerikanın diğer şehirlerinde konuşmak için altmıştan ziyade davetiye aldım. Niyetim önümüzdeki son baharda Nevyorka avdetimde bu davetlerin bir çoğunu kabul eylemek ve bu vesile ile bazı mühim merkezlerdeki vatandaşlarıma Yakın Şarktaki sulhün mühim bir âmili olan Türkiyenin bugünkü hali ve parlak istikbali hakkındaki derin alâka ve kat'i emniyetimi bildirmektedir.

Keyfli Amerika

VAŞİNGTON, 8 A.A. — Bira satışına başlanılmasının ilk günü sarhoşluk ve yol kazaları yüzünden yapılan tevkifler miktarının normal ve mûtat vasatinin dununda bulunduğu, kargaşalıktan ziyade neş'e ve şetaret görülmüş olduğu söylenmektedir.

Dün satılmış olan bira varillerinin miktarı bir ilâ bir buçuk milyon tahmin edilmektedir. Eğer satış, bu hal üzere devam edecek olursa bira stoklarının 10 gün içinde tamamile tükeneceği söylenmektedir.

4 cenup hükûmeti, bira satışına izin veren kanunu kabul etmiştir. Diğer 4 hükûmet, bu hususa ait kanunlar hazırlamaktadır.

Atkansas parlâmentosu, bira kanun lâyihasını reddetmiştir.

WUERZBURG 8 A.A. — Meşhur Wuerzburger Hofbradeau bira fabrikası Amerikadan mühim miktarda siparişler almıştır. Fabrika, Amerikanın yeni kanununa uygun bir nevi bira imaline aylarca evvel başlamıştı.

On sene için sulh

Almanyada başvekilin direktifine bağlı valiler tayin ediliyor

BERLİN, 8 A.A. — Kabine Alman hükûmetlerinde Reisicümhur tarafından başvekilin teklifi üzerine umum valilikler ihdasına dair olan kanun lâyihasını bitirmiştir.

Tayin edilecek olan bu Valiler, Başvekil tarafından verilen siyasî direktiflerin tatbikine nezaret edecek ve hususî devletlerin reislerini tayin ve azleyliyecek, Diyet meclislerini dağıtacak ve intihabat için emir verebilecektir.

Volf Ajansı bildiriyor: Milliyetperver fırkasının matbuat bürosu Alman hükûmetlerinde umum Valilikler ihdası hakkında tefsiratta bulunarak bu kanunun ehemmiyetini ve Alman tarihinde asırlardanberi kendi nevinde ilk yapılan teşrîî bir icraat mevzuu bahis olduğunu bildirmektedir.

Deutsche Allgemeine Zeitung gazetesi bunun sabık Alman Federalizminin sonu olduğunu söyleyor.

Berliner Tageblatt gazetesi her tarafta Diyet meclislerinin ademî itimat reylerile Alman hususî hükûmetlerini ve bu hükûmetler azasından bazılarını istifaya mecbur etmek hakkını kaybetmelerini fevkalâde mühim bir hâdise olarak kaydetmektedir. Bu suretle konfedere devletlerin hükûmetleri imparatorluk merkezi iktidarının icra vasıtaları halini almaktadır.

Vökische Beobachter gazetesi, uzun zamandanberi ilk defa olarak imparatorluk fikrinin Alman tarihinde pek az görülmüş bir şekilde muzaffer olduğunu yazıyor ve diyor ki:

Weimar firkaları devleti artık temamen toprağa gömülmüştür. Alman millî devleti yürüyor.

On sene sulh

LONDRA, 8 A.A. — Almanyadan avdet etmiş olan Sir Layton, News Chronicle gazetesi muhabirine Hitler ile yapmış olduğu uzun bir mülâkatı anlatmıştır. Hitler, bir taraftan Almanya'nın takip etmek istediği siyasetin temel taşını Alman - İngiliz mukarenetinin teşkil etmesi lâzım geldiğini ve diğer taraftan Almanya'nın bütün devletlere şamil olmak üzere teslihatın hangi şekilde olursa olsun kontrol edilmesini kabule hazır olduğunu söylemiştir.

Mumaileyh, sözlerine nihayet verirken, 10 senelik bir sulh devresinin Almanya için mutlâk bir zaruret olduğunu beyan etmiştir.

Sir Layton, kendisinin Hitler rejiminin kat'i tecrübesinin haricî siyaset sahasından ziyade iktısat sahasında yapılacağı intibaı mevcut olduğunu beyan etmiştir.

Fedakârlık sırası değil

LONDRA, 8 A.A. — Birmingham'da bir nutuk söylemiş olan M. Austen Champerlain, bilhassa şöyle demiştir:

"Almanyanın dahilî işlerinde tahakküm zihniyetinin yeniden alevlenmekte olduğunu görüyoruz.

Sulh muahedelerini yeniden göz den geçirip tetkik ve Almanyanın teslihatı ile ayni seviyeye avdet etmeden evvel, Almanlardan bu zihniyetin zail olmuş olduğuna ve hukuk müsavatını ancak emniyetlerini ve sulhun muhafazasını temin maksadile istemekte bulunduklarına temamile kani olmamız icap eder.

Almanyaya fedakârlık yapılacak zaman değildir."

Yunan komünistleri

ATİNA, 8 A. A. — Bir komünist grupu Alman sefareti önünde nümayiş yapmıştır. Bir cam kırılmıştır. Polis komünistleri dağıtmış ve üç kişiyi tevkif etmiştir.

Kurban bayramı neşeli geçti

(Başı 1 inci sahifede)

ne, yirmi liraya almabiliyordu, En çok satış yapan kasaplar 15 - lira arasındaki koyunları satmışlardır. Kurban derilerinin Tayyare cemiyeti toplamıştır. Bir hayır sahibi zat ta iki koyun keserek hapishanedeki mahkûmlara dağıtmıştır.

Eğlenceler

Bayramın birinci günü akşamı İstanbul erkek lisesi mezunları cemiyeti azasına mahsus olmak üzere Maksimde bir gece toplantısı tertip etmiştir. İkinci günü de Darülfünun kimya şubesi talebesi Maksimde bir eğlence tertip etmişlerdir Üçüncü günü Tıp fakültesi 1933 stajiyerleri Maksimde bir eğlence yapmışlardır. Gene üçüncü günü Kumkapı spor kulübü Halkevinde azasına mahsus bir çay ziyafeti vermiştir. Kasımpaşa spor birliği de bir gece müsameresi tertip etmiştir. Bayram günleri spor hâdiseleri itibarile çok zengin geçmiştir. Spor sütunlarımızda tafsilâtı okuyacaksınız. Keza dört gün bayramda vukua gelen zabıta vukuatını da polis sütunumuzda okuyunuz.

Diğer haricî ve dahilî hâdiseler de şunlardır:

Dahilde

Çorum suçluları

Bir kaç maznun daha mahkûm edildi

ÇORUM, 4 (Milliyet) — Buradaki maznunların muhakemesine devam edildi. Bartınlı muallim Feyzullah ve arkadaşı Hasan birer sene hapse ve birer sene zabıta nezareti altında bulundurulmağa mahkûm kılman Bigalı Hacı Ali de bir sene hapse, bir sene nezaret altında bulunmağa mahkûm oldu. Türkçe ezanı dans havası telâkki eden Mardinli Şeyh Musa da ayni suretle cezalandırıldı. İzmirde Hisar Kavak camiinde tutulan Tunuslu Habip hocanın da muhakemesine devam edildi. Bu hocanın bir sene hapsine ve bir sene nezaret altında bulundurulmasına karar verdi. Yalnız yaşı geçkin olduğu için cezalarından ikişer ay indirildi. Gene maznunlardan Beyşehirin Manastır nahiyesinden imam Yusuf ve hatip Alinin muhakemelerinin gayri mevkuf olarak yapılmasına karar verildi. Davası ağırcezaya nakledilen Bursa müftüsü Nureddin efendinin de muhakemesine devam edildi. Maznunun suç ortağı Kemal Efendinin henüz gelmediği anlaşıldı. Nureddin Hoca da vekil tutacağını söyledi. Bu yüzden dava on sekiz nisana bırakıldı. Gene ezan suçlularından simitçi Osmanın istinabeleri gelmediğinden muhakemesi 11 nisana kaldı.

Edirneye giden Ankara liselelileri

EDİRNE, 8. A. A. — Bayram tatilinden istifade ederek batı sınırına kadar bir gezinti tertip eden Ankara liseleri talebesi, başlarında müdür ve muallimleri olduğu halde 60 kişilik bir kafile halinde Edirneye gelmişlerdir.

Ankaralı misafirler, bütün mektepler tarafından karşılanmışlar ve liseye misafir edilmişlerdir. Yol göstericileri beraberlerinde şehri gezen ve tetkik eden gençler bu seyahatten çok mütehassis ve memnun kalmışlardır.

Dün gece kız muallim mektebi salonunda, Ankaralılar pek muvaffak bir veda müsameresi vermişler ve bugün erkek muallim mektebinde heyecanlı bir voleybol maçını müteakip şereflerine ziyafet verilmiştir.

Misafirler, bu akşam Ankaraya dönmektedirler.

Hariçte

Neler oldu?

Muhtelif memleketlerde geçen hadiseler

[Gazetemizin çıkmadığı bayram günlerinde hariçten gelen haberleri şu suretle tethis edebiliriz:

" Dört devlet misakı hakkındaki İtalyan projesi hakkında devletler arasında diplomasi temaslar ve anlaşmalar devam etmiştir. Ortada bayramdan evvelki vaziyete nazaran bariz bir değişiklik olmamıştır.

Almanyada Hitler dahili vahdet için, diktatörlüğüne istinaden yeni yeni kararnameler çıkartmıştır. Yahudilere karşı yapılan boykotaj çarşamba günü de kısmen devam etmiştir.

Rusyada tevkif edilmiş olan İngiliz mühendislerinden üçü kefaletle salıverilmiştir.

Yunanistanda 6 mart hadisenin mesullerinin ortaya çıkarılması paskalyadan sonraya bırakılmıştır.

Gene Yunan meclisinde M. Venizelos zabitlerin, siyaset adamlarının ve yakın akrabalarının yolsuz kazançlarının onda dokuzunun alınması için bir lâyiha verildi.

Mühim bir mülâkat

VARŞOVA, 8. A. A. — Rus elçisi M. Ovsienkonun hariciye nazırı M. Beck i ziyareti dolayısile Sovyet elçisinin yakında mareşal Pilsudski'yi ziyaret edeceğine dair ortaya bir şayia çıkmıştır. Böyle bir ziyaret, pek büyük bir ehemmiyeti haizdir. Çünki Mareşal, ilk defa olarak Sovyetlerin mümessilini kabul etmiş olacaktır.

Gazetelerin bir kısmı, bu mülâkatın evvelce yapılmış olduğunu haber vermektedir.

SON DAKİKA

Türkiye - Mısır

Gazi Hz. ile Mısır kıralı Hz. arasında teati edilen mektuplar

ANKARA, 8 (A. A.) — Mısır kralı birinci Fuat Hazretlerile Reisicümhur Hazretleri arasında şu mektuplar teati edilmiştir:

"Mısır elçiliği erkânından birinin Ankarada vukua gelen bir kazaya maruz kalmış olmasından dolayı gösterilen alâkalardan fevkalâde mütehassis oldum.

"Doğumumun yıldönümü münasebetiyle zatı devletlerinin gösterdikleri fevkalâde nezaket, memleketimde pek müsait bir makûs bulmuş, ve bu telgrafın bir misal olmasını dilediğim şahsî ve kalbî memnuniyetimi mucip olmuştur."

Fuat

"Zatı haşmetanelerinin göndermek nezaketinde bulundukları nameden pek ziyade müteşekkirim. Birbirimizi daha eyi tanımaya ve daha ziyade takdir etmeye matuf olan temaslar, memleketlerimiz arasında mevcut kardeşlik rabıtalarını sağlamlaştıracağı şüphesizdir. Bu emniye iledir ki, zuhur eden bu fırsatın karşılıklı dostluğumuzu sağlamlaştırmak imkânını bahşetmiş olmasını görmekle pek bahtiyarım."

GAZİ M. KEMAL

Yeni teşkilât

Yeniden kaza olacak vilâyet yok

ANKARA, 8 (Telefonla) — Vilâyetlerimizden bazılarının kazaya tahvil edileceği malûmdur. Evvelce isimlerini bildirdiğim sekiz vilâyetten başka daha bazı vilâyetlerimizin de bu sene içinde kazaya tahvil edileceği hakkındaki rivayetler esassızdır. Gelecek sene birkaç vilâyetin daha kazaya tahvil edileceği muhakkak ise de bunların hangi vilâyetler olduğu belli değildir. Bu sene yalnız evvelce isimleri yazılan vilâyetlerin kazaya tahvilile iktifa olunacaktır.

Darülfünun ıslahatı

ANKARA, 8 (Telefonla) — Profesör Malche bugünlerde Ankaraya gelecek ve bir müddet kalarak Darülfünun ıslahatı etrafında temaslarda bulunacaktır.

Birinci umumî müfettişin raporu

ANKARA, 8 (Telefonla) — Mezunen şehrimize gelen birinci umumî müfettiş Hilmi Bey 10 güne kadar İstanbul tarikile Diyarbekire gidecektir. Hilmi Bey Dahiliyeye mufassal bir rapor vermiştir.

İzmirde yakalanan kaçak eşya

İZMİR, 8 (Milliyet) — Limanımıza gelen Teofil Gotye vapurunda Trablus Şamdan gelen bir yolcunun tertibatı mahsusalı yatak ve yorganı arasında kaçak ipek şallar, omuz atkıları, ipekli kumaşlar, gümüş ve altın bilezikler yakalanmıştır. Bu kaçak eşyanın kıymeti 1500 altın lira tahmin edilmektedir.

Torbalıda 5 kişi tevkif edildi

İZMİR 8 (Milliyet)—Torbalıda arapça ezan okuyan ve türkçe ezan aleyhinde bulunanlardan beş kişi tevkif edilmiştir. Tevkif edilenler hakkında tahkikat yapılıyor.

Apollon mağlûp

İZMİR, (Milliyet) — Bugün yapılan Apollon - Altınordu - Altay muhteliti maçı çok heyecanlı olmuş, Apollon takımı bire karşı iki sayı ile mağlûp olmuştur. Oyun Apollon kalesinde tek kale şeklinde cereyan etmiştir. Gollerin biri penaltıdan diğeri de Vehap tarafından yapılmıştır. Apollonlular çok müteessirdirler.

Almanyada doktor bolluğu

MUENCHEN, 8. A.A. — Önümüzdeki dokuz sene için Almanyanın Doktor ihtiyacı temin edilmiş olduğundan, Bavyera dahiliye nazırı Tip Fakültelerine alınacak yeni talebenin Muenchende 345 ve Vuerzburg de 130 ve Verlangen de de 98 den fazla olmamasını tebliğ etmiştir.

Ekonomi

Elde tütün kalmıyor

Bu seneki fiat farkı geçen seneye nazaran yüzde otuz fazladır

İnhisarlar idaresinin tetkikatına göre, 1932 tütün rekoltesinin nısfından fazlası Mart ayı nihayetine kadar satılmıştır. Şayanı memnuniyettir ki bu sene tütün mahsulü fiatleri geçen seneye nazaran vasatî yüzde 30 nisbetinde fazladır. Muhtelif istihsal mıntakalarında tüccarın mübayaatı rekabet haline geldiğinden zürra bir hayli istifade temin etmiştir. Ege mıntakasının 932 senesi mahsulünden ancak yüzde 5 nispetinde satılmamış mahsul kalmıştır. Samsun mıntakasından yapılan satış miktarı hemen hemen rekoltenin nısfını bulmuştur. Edirne ve Trakya mıntakasında 932 tütün mahsulünün yüzde seksen beşi satılmış ve ancak elde satılacak elli bin kilo kadar tütün kalmıştır.

Adana mıntakası tütün mahsulünün hepsi satılmıştır. Kocaeli mıntakasında bugüne kadar yarım milyon kilo tütün satılmıştır.

Bursa mıntakasında 932 senesi mahsulünden yüzde 35 i satılmıştır.

Yumurta satışında buhran

Diğer yumurta yetiştiren memleketlerde olduğu gibi, yumurta ticaretimizde son zamanlarda görülen buhran hakikaten üzerinde düşünülecek bir hal almıştır. Bugünkü vaziyetin önüne geçmek için bazı tetbirler alınması düşünülmektedir. Bu meyanda yumurtacılar da aralarında bir birlik yapmak teşebbüsüne girişmişlerdir. Geçen senelerde yumurta ihracatımız mütemadiyen artmıştı. Fakat bu artış yalnız miktar itibarile olmuş, fakat geçen sene bir evvelki seneye nazaran ihracatın fazla olmasına rağmen memlekete giren para azalmıştır. Son üç senede yumurta ihraç vaziyetimiz şu idi:

	Ton	T.L.
1932	24,753	8.26.093
1931	24,466	10,345,883
1930	17,870	8,324,512

932 senesinde şu memleketler bizden şu miktar ve kıymette yumurta almışlardır:

	Ton	T.L.
Almanya	52	17.209
Bulgaristan	29	9.219
Fransa	855	281,626
İngilt. G. B.	14	5.830
İspanya	10.673	3,488,427
İtalya	12.155	3.963.688
Yunan Grêce	593	190.055
Suriye	233	37.374
D.M. Autr. P.	149	32.665

Erken yetişen tütün

Bulgaristanda erken yetişen tütün ziraatinin tamimi için çalışılmaktadır.

Bulgar hükûmeti bu işi muvaffakiyetle başarmak için ziraat istasyonlarında bu nevi tütün fidele rinin müstahsile meccanen tevzii için emir vermiştir.

Erken yetişen tütün fideleri Bulgaristanın diğer yerlerinde de kooperatifler tarafından tevzi edilecektir.

Milâno sergisi

Milâno sergisine iştirak edecek olan Türk firmalarından bir kısmının eşyası Bayram içinde yola çıkarılmıştır.

Bulgar sanayi ve ticaret erbabı gelecek

Aldığımız malûmata nazaran, mayıs ortalarında memleketimize Bulgar sanayi ve ticaret erbabından mürekkep bir grup gelecektir.

Zımpara ihracatımız

Zımpara madenlerimizin ihracını kolaylaştırmak için bazı tetbirler alınmaktadır.

Aydın şimendifer kumpanyası bu ay başından itibaren Kuyucaktan İzmire nakledilecek tam vagon zımpara madeninin iri tanesi olan kısımlarında ton başına 740 küçük parçası olanların tonundan 720 kuruş nakliye ücreti almıya başlamıştır.

Balıkçılık dersleri

Balıkçılık enstitüsü balık tütsülemek usulleri hakkında, balıkçılara ve arzu edenlere izahat vermektedir. Enstitü ileride bu gibi şekiller hakkında balıkçılara mahsus kurs mahiyetinde dersler verecektir.

Pirinç zeriyatımız

Memleketimizin bir çok yerlerinde yapılan pirinç zeriyatı ile sıtma mücadele teşkilâtının aldığı tedbirler, tezat teşkil ediyordu. Bu yüzden pirinç az ekilmekte ve pirinç istihsalâtımız azalmış idi.

Ziraat Vekâleti pirinç zeriyatının arttırılması için bir kanun lâyihası tanzim etmiş ve sıhhî noktai nazardan tetkiki için sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletine verilmiştir. İki Vekâlet tarafından müştereken alınacak tedbirler bir taraftan malaryanın tevessüü tehlikesini ortadan kaldırırken, diğer taraftan da pirinç zeriyatını bir kat daha arttıracaktır.

Budapeşte sergisi

Budapeşte beynelmilel sergisi bu sene 6 mayısta açılacak ve 15 ine kadar devam edecektir.

Avrupanın bu en eski beynelmilel sergisi 28 seneden beri devam etmektedir ve her sene ehemmiyeti artmaktadır. Budapeşte beynelmilel sergisinin ehemmiyetini artıran Macar iktısadî hayatının çok ilerlemiş olmasıdır. Fakat bundan başka bu sergiye her sene bir çok ecnebi sergiciler de iştirak etmektedirler.

Toz yumurta

Avrupa memleketlerinde, yumurtayı toz haline getiren bir sanayi sahasi vardır. Türkiyede de böyle bir sanayiin teessüsüne ihtiyaç görülmektedir. Yumurtalar toz haline geldikten sonra nakil ve ihraç pek kolay olur. Ayni zaman da yumurta tozu sanayii memlekette, yeni bir iş sahası daha açacaktır.

Rusyada mahsul

MOSKOVA 8 A.A. — Tas Ajansı bildiriyor: *Pravda* gazetesi ilkbahar zeriyatının ilk neticelerini tetkik ederek şu rakamları vermektedir. Bu sene şimalî Kafkasyada 31 bin hektar ekilmiştir. 931 de 26 bin hektar idi. Odesa mıntakasında 1932 senesinin ayni devresinde ekilen 65 bin hektar mukabil 260 bin hektar ekilmiştir. Hava şeraitinin farklı olmasına rağmen bu seneki zeriyat kolkozların gittikçe artan faaliyetini göstermektedir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

4 NİSAN 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikrazı dahili	97 —		
Şark d. yolları	3,75	Elektrik	—.—
D. Muvahhide	57.25	Tramvay	—.—
Gümrükler	5,75	Tünel	—.—
Saydi mahî	7.—	Rıhtım	18.15
Bağdat	11.75	Anadolu I Kuponsuz	44.80
T. askeriye	7,75	" III	43,50
İzmir Belediye İstikrazı	99	messill	55.15

ESHAM

İş Bankası Nama Kuponsuz	9,40	Bomonti	24.—
" " Hamiline kuponsuz	9,40	Terkos	32,50
" " Müessis kuponsuz	102	Çimento Ar.	12,—
Anadolu Hisse I. Semeli	25.35	İttihat dey.	25,45
Tramvay	52.—	Şark dey.	2.05
Reji	3,70	Balya	2.50
Şir. hariye	15.—	Şark m. ecza	2,85
		Telefon	14.—

ÇEK FIATLARI

Paris	12.03	Prağ	15,94,25
Londra	726	Viyana	4,39 1-2
Nüyork	47,35	Madrit	5,62,25
Milano	9,24	Berlin	1,98,89
Brüksel	340	Varşova	4,22,25
Atina	82,30	Peşte	3,85,85
Cenevre	2,455	Bükreş	79,865
Sofia	67,08	Belgrat	35,08,75
Amsterdam	1,17,25	Moskova	10,89

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	171.—	1 Şilin, Av.	26.—
1 İsterlin	727	1 Pezeta	17.—
1 Dolar	210.—	1 Mark	50.—
20 Liret	218	1 Zeloti	24.—
20 f. Belçika	115	1 Penga	33.—
20 Drahmi	25.50	20 Ley	23.—
20 i. İsviçre	820.	20 Dinar	55.—
20 Leva	26.—	1 Çernoveç	—.—
1 Florin	85.—	1 Altın	9,27
21 Kur. Çek	120	1 Mecidiye	34.—
		Banknot	2.—

Şehir Haberleri

Sahte yüzlükler

Polis bayramda da tahkikatı bırakmadı

Bayram tatili olmasına rağmen, polis sahte yüzliralıklar hakkındaki tahkikatına devam etmiştir. Tahkikat işi üzerinde sıkı bir ketumiyet vardır.

İzmir muhabirimiz, Comerciale İtaliana Bankası veznesine verilen bir yüz liralıktan şüphe edildiğini bildirmişti.

İzmirdeki tahkikat

Gelen son haberlere göre, Yorgiyo ticarethanesi tarafından bankaya verilmiş olan bu para tetkik edilerek sahte olmadığı bildirilmiştir.

Merkez Cümhuriyet Bankası Müdürü Nazif Bey ile veznedar yüzlüğü tetkik etmişler sahte olmadığını kat'î olarak tesbit etmemekle beraber, sahte olduğunu da söyleyememişlerdir.

Yüzlük Ankara'da bulunan Cümhuriyet Merkez Bankası Umum Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Eroin kaçakçılığı

Üç fabrika bulundu, 24 kişi yakalandı

Gümrükler muhafaza baş müdürlüğü ve polis memurları büyük bir eroin kaçakçı sebekesini meydana çıkarmış ve bu çetenin üç eroin fabrikasını bularak dördü kadın olmak üzere 24 kişilik efradını yakalamıştır.

Bu çetenin efradı meyanında şehrin tanınmış bir müessesesi ve bir çok zengin Rum ve Ermeniler vardır.

Çete muhafaza ve polis memurlarının esaslı ve yorulmak bilmez bir takibi neticesinde meydana çıkarılmıştır. Nihayet arife gecesi evvelce yerleri öğrenilen üç eroin fabrikası birden araştırılmıştır.

Fenerde bir imalâthane; Tarabya da bir hazırlık, Kurtuluşta 11,5 kilo eroin, Sütlücede bir alât yakalanmıştır. Daha bir çok mahallerde gizli imal mahalleri, mallar elde edilmek üzeredir.

Tahkikat Emniyet müdürlüğü 2 inci şube kaçakçı kısmında yapılmakta, suçu görülenler birer birer sorguya çekilmektedirler.

Gümrük muhafazası ve polis teşkilâtı bu hususta elele vererek kaçakçılığı tamamen imha edecek tetbirleri almışlardır.

Gece yarısından sonra isticvaba başlanmış ve ilk sorgular bayramın birinci günü sabaha kadar devam etmiştir. Bu isticvap neticesinde çete efradmın hüviyetleri temamen meydana çıkmış ve 4 kadın ile 20 erkek yakalanarak sorguya çekilmişlerdir.

Bir taraftan da fabrikalar temhir edilmiş ve elde edilen 12 kilo eroin müsadere edilmiştir.

Hâdisenin tahkikatı Bayram olmasına rağmen dün ve gece de devam etmiştir.

Umum jandarma kumandanı gitti

Umum jandarma Kumandanı Kâzım Paşa, dünkü ekspresle Avrupadan avdet etmiştir.

Avrupa trenleri

1 mayıstan itibaren Avrupa trenleri tarifelerinde bazı değişiklikler olacaktır. Ekspres, sabahları saat 7,40 ta Sirkeciye gelecek, akşamları 9,45 te Sirkeciden hareket edecektir.

Ücurat tarifelerinde de bazı değişiklikler olacaktır.

M. Jeannone bir yere gitmemiş

Yataklı vagonlar şirketi sabık Beyoğlu şubesi şefi M. Jannone'un İtalyaya gitmiş olması ihtimalinden bahsedilmişti. M. Jannone evini değiştirdiği için polisler eski evinde bulamamışlar ve İtalya'ya gittiğine ihtimal verilmişti. Son radan yeni evinin adresi tesbit edilmiş ve kendisinin burada olduğu anlaşılmıştır.

Vilâyette

Çiçek sergisi

Büyük hazırlıklar yapılmaktadır

Yaz başında Vilâyet bahçesinde açılacak olan çiçekçilik, kümes hayvanları sergisi için büyük hazırlıklar yapılmaktadır.

Bu sene sergiye civar köylülerin de iştirakleri için köylüler teşvik edilmektedir.

Bu sene verilecek ikramiye miktarı da çok olacaktır.

Hayvan sergisi

Mülga Establiâmire'de bu sene açılacak olan hayvanlar sergisi için de Baytar Müdürlüğü çalışmaktadır. Sergi bu sene büyük olacaktır.

Belediyede

Şehir rehberi

Basılması müteahhide ihale edildi

Şehir rehberinin basılması da bir müteahhide ihale edilmiştir. Rehberin haritaları da yaptırılmıştır. Bu eser, İstanbul şehrinin büyük bir boşluğunu dolduracaktır. Son seneler içinde İstanbul mahalleleri ve sokakları yeni isimler aldığı için birçok kimseler bu sokakların nerede bulunduğunu bilmiyorlar.

Şehir rehberinde mahalle ve sokak isimlerinin eski ve yeni isimleri karşılıklı olarak gösterileceğinden zabıta memurları, posta müvezzileri ve saire adreslerle yakından alâkadar olanlar sokakları kolayca bulacaklardır. Rehber, İstanbulu hiç tanımıyan bir yabancının şehirde müşkülâta uğramak sızın dolaşabilmesini temin edecek şekilde yapılmıştır.

Rehber basılıp dağıtıldıktan sonra telgraf ve mektup adresleri, mahalle ve semt zikretmeğe hacet kalmaksızın yalnız sokak ismi ve mürselülleyhin ismile ikametgâh adresi yazılmak suretile yazılabilecektir.

Rehber, bir kaç aya kadar neşredilmiş olacaktır.

Esnafa kredi

Esnaf Bankasının asıl rolünü yapabilmesi, yani esnafa kredi açması için bankada bazı ıslahat yapılması düşünülmektedir. Bu mesele etrafında şehir meclisinde de müzakereler geçmiş, Belediye esnaf Bankasında başlıca hissedar olduğu için bankanın şehir esnafına yardım edebilecek şekilde ıslahı temenni edilmiştir. Belediye riyasetinin vereceği izahattan sonra meclis bu hususta bir karar verecektir. Her halde esnafın kredi ihtiyacı temin edilecek ve şehrimizdeki esnafın işlerini genişletebilmesi için bazı tedbirler alınacaktır.

İçtimaî yardım

İki sene evvel başlanan içtimaî yardım etrafındaki faaliyetin bu sene daha geniş bir sahada tatbiki için tedbirler alınacaktır. Şehir meclisi tarafından kabul edilen bütçe bugünlerde belediyece Dahiliye Vekâletine gönderilecektir. Bütçe tasdik edilerek Belediyeye iade edildikten sonra tatbiki sırasında bu sene yapılacak içtimaî yardım hakkında bir proje hazırlanacaktır.

Belediye vergi ve resimleri

Dahiliye Vekâletince hazırlanan yeni "Belediye vergi ve resimleri" kanun projesinin Belediye tarafından tetkik edilmişti.

İstanbul Belediyesi, yeni kanun projesini tetkik ederken bilhassa İstanbulun ihtiyaçlarını nazarı dikkate almaktadır. Dahiliye Vekâleti, şehirlerin imarı, beledî ihtiyaçların halkın menfaatına uygun bir şekilde temin edilebilmesi için lâyihanın bir an evvel meclise verilmesini istediğinden tetkiklerin süratle bitirilmesini bildirmiştir.

Bunun üzerine Belediyedeki komisyon Vali ve Belediye reisi Muhittin Beyin riyasetinde toplanmış, kanun lâyihasının tetkikine devam edilmiştir. Belediye tetkikatını yakında bitirecek ve neticeyi Vekâlete bildirecektir.

Belediye, kanunda şehir halkının malî ve iktısadî kudretini nazarı dikkate alarak yeni vergi ve resimlerin tahsiline imkân verebilecek bazı amelî esasları mütalea şeklinde bildirecektir.

Yeni paralar

Maliye müsteşarı Ali Rıza Beyin izahatı

Maliye müsteşarı Ali Rıza B. muhtelif işler üzerinde beyanatta bulunmuştur. Beyanatında vergilerin tezyidi veya yeni bir vergi ihdası mevzuu bahsolmadığını söylemiştir.

İstanbulda Maliye teşkilâtı yenileştirilecek, varidat hem halkın, hem hazinenin menfaatına uygun bir şekilde tahakkuk ettirilecektir.

Bir liralık gümüş para hakkındaki lâyiha da Meclistedir. Gümüş paralar bir liralık, elli ve yirmi beş kuruşluk, nikel paralar da beş ve on kuruşluk olacaktır. Mevcut 24 milyon bir liralık evrakı nakdiyenin on milyonu yerine gümüş para basılacaktır. Mütebaki bir liralıklar beş liralıklarla tebdil edilerek tedavülden kaldırılacaktır. Beş sene zarfında bu iş bitirilmiş olacaktır. Henüz altın para çıkarmak için tasavvur yoktur.

Polisle

Bir kız kaçırdılar

Bayram içinde Edirnekapu dışında Tahsim Beyin köşkünde dördü de kardeş olan dört Arnavut gelmiş ve kapıyı açan on altı yaşındaki bir kızı tehditle otomobile atarak Rami istikametinde kaçırmışlardır. Fakat derhal takibe çıkan jandarma müteahhizleri yakalamış ve kızı başına bir felâket gelmeden ailesine teslim etmiştir.

Yanarak öldü

Gene bayramda Pangaltıda Babayan apartmanının kapıcısı Hamdi zemin katında çamaşırlarını yıkarken üzerine fenalık gelerek mangala düşmüş ve cayır cayır yanmıştır. Hamdi bir müddet sonra ölmüştür.

Kumar yüzünden ölüm

Bayramın birinci günü İhsan oğlu Sadi ve Fazıl isminde iki kardeş Hüseyin isminde biri de beraber olduğu halde kumar oynarlarken, aralarında kavga çıkmış, bu esnada Fadıl bıçağını çekerek Hüseyinin sol kalçasına saplamıştır. Bu sefer Hüseyin Fazılın elinden bıçağını almış, bu bıçakla kendisine yumruk vuran Sadiyi sol böğründen ve kalbinden yaralamıştır. Sadi hastaneye kaldırılırken yolda ölmüştür.

Bayramda vak'alar

Bayramın ilk gününden dün akşama kadar geçen üç gün zarfında şehrimizde 12 hırsızlık, 5 yaralama, 1 yangın başlangıcı hâdisesi olmuş, hırsızlarla yaralayanların hepsi yakalanmışlardır. Ayrıca yine bu müddet zarfında 4 kumarbaz ve 2 esrar kaçakçısı yakalanmıştır.

Bayram günlerinde Beyoğlu, Kasımpaşa ve Galata'da birçok kimselerin üzerleri polisler tarafından araştırılmış, bunların bir kısmında taşınması yasak olan muhtelif silâhlar bulunmuştur.

Bayramda kazalar

Muhtelif semtlerde bayram yerlerinde dört kaza olmuştur:

1— Kasımpaşada Mehmet isminde bir çocuk bayram yerinde tel üzerinde kayarken tel kopmuş ve çocuk yere düşerek başından tehlikeli surette yaralanmıştır.

2 — Hasköyde Şecaaddin ve İbrahim isimlerinde iki çocuk tel üzerinde kayarlarken düşmüşler bunlardan İbrahim başından ve muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır.

3 — Kadıköyünde yine bayram yerinde bir adam tel ile kayarken düşmüş, bu sırada aşağıda bulunan seyircilerden Artin isminde birisine çarparak tehlikeli surette yaralamıştır.

4 — Celâl isminde birisi Şehremininde caddede beyğir koştururken oradan geçmekte olan Fatma hanım isminde bir kadına çarpmış hızla koşmakta olan beyğir, Fatma hanımı taşlar üzerinde bir müddet sürüklemiştir. Kadın bir çok yerlerinden tehlikeli surette yaralanmış, ifade veremiyecek bir halde hastahaneye kaldırılmıştır.

Hırsızlık iddiası

Şehzadebaşında oturan Arap Süreyya H. ın evindeki Tatar Mürüvet H. la münasebette bulunan Çemberlitaş'ta gazinocu Haydar Ef. 100 küsur lirasile altın saatı ve tabancasının çalındığını iddia etmiş ve zabitaca tahkikata başlanmıştır. Haydar Ef. istida ile Müddeiumumiliğe de müracaat etmiştir.

Bekçi ile kavga

Toptaşında berber Sadi Ef. dükkânında Mukaddes isminde bir kadınla işret ederken bunu görerek karışan bekçi Mehmet'i döğmüştür. Tahkikat yapılmaktadır.

Halkevinde şubelere direktif verilecek

Halkevi dokuz hars şubesi idare komitalarının iştirakile bu akşam büyük bir toplantı yapacaktır. Bu toplantıda ikinci faaliyet senesi programı hakkında şubelere direktif verilecektir.

Tırpan

İhtifal hastalığı

Bu bizde bir yeni moda oldu. Kaybettiklerimizin toprağı kurumadan ihtifâl yapıyoruz. Tarihe geçmiş, geçmemiş ölülerimiz için yıl dönümleri tertip ediyoruz. Nutuklar, çelenkler, konferanslar, makaleler ve saire! Sanatine, edebiyatına, irfanına hizmet edenleri unutmak nankörlük olur.

Harp sahnelerinde millî yararlığı temsil edercesine fedakârlık edenlere abideler dikmek, mektep kitaplarında hayatlarından bahsetmek nasıl millî bir vazife ise millî irfana, millî sanate yüksek eserler hediye edenleri hatırlatacak merasim yapmak, hâttâ enstitülerde, Darülfünun salonlarında kendilerine birer köşe ayırmak bir millî borçtur.

Fakat efendim bu gibi merasim için her memlekette bazı kayıtlar, şartlar vardır. Fransızlar, ecdatları ile, kahramanlarile, edipleri, şairleri ile iftihar eden ve bunu her davada ileri suren heyecanlı bir millettirler. Değil beynelmilel şöhret almış büyüklerini, hâttâ muharebede yararlık göstermiş bir neferi, edebiyatta emeği geçmiş bir muharriri, memleket sanayiinde varlık göstermiş bir fabrikatörü bile hatırlatacak bir sebep bulurlar.

Buna rağmen orada hiç bir zaman yüksek bir şöhretin namını yadetmek için her yıl bir ihtifâl yapılmaz.

İhtifâl için on sene, yirmi sene, otuz sene hâttâ yüz sene gibi uzun mesafeler ayrılmıştır. Geçen yıl ölen bir adam için bu yıl ihtifâl yapılamaz. Sonra üç yüz sene evvel ölen bir adam için her sene ihtifâl yapılmaz.

Eğer her kaybettiğimiz şahsiyetler için her yıl ihtifâl yapmağa kalkarsak ihtifâlsiz günümüz geçmiyecektir.

İhtifal millî ve içtimaî bir vazifedir. Fakat bunu hiç olmazsa bir neslin tarihinde eser bırakanlara ayırmak ve hatıra kıymetini kazanması için de uzunca bir mesafe bırakmak lâzımdır.

Hürmeti kuvvetlendirmemek için onu israf etmemek icap eder. Hatırası tâziz edilecek ve bir neslin gözü ve kafası üzerine toplanacak şahsiyetlerin bir zümreyi alâkadar eden insanlardan değil, bütün cemiyet tarafından tanınmış ve sevilmiş şöhretler olması da lâzımdır.

Bu noktaları göz önünde tutarak gençliğin ve halkın hürmet ve muhabbetini suiistimal etmemeğe çalışmalıyız.

Burhan CAHİT

Borçlar itilâfı

Dayinler vekili Zekâi Bey Paristen geldi

Osmanlı borçları Türk dayinler vekili Zekâi Bey iki gün evvel Paristen şehrimize gelmiştir. Verilen habere göre, dayinler mümessilleri ile Saraçoğlu Şükrü Bey arasında, Osmanlı borçlarının sureti tesviyesi hakkında yapılan itilâfname parafe edilmiştir. Saraçoğlu Şükrü Bey itilâfname ile birlikte şehrimize gelerek Ankara'ya gidecektir.. İtilâfname Ankara'da tetkik edildikten sonra Saraçoğlu Şükrü Bey imza etmek üzere tekrar Parise gidecektir. Zekâi Bey de bir iki güne kadar Ankaraya gidecektir.

Zekâi Bey

Bulgar sefiri Ankaraya gitti

Bulgaristanın yeni Ankara sefiri M. Antonoff, itimatnamesini Reisicümhur Hz. ne takdim için dün akşamki trenle Ankara'ya gitmiştir.

M. Antonoff evvelki gün Galatasaray lisesini ziyaret etmiştir. M. Antonoff, Galatasarayda tahsil görmüş olduğundan liseyi terkettiği günden bugüne kadar geçirdiği değişiklikleri tetkik etmiş ve mektepte büyük bir terakki eseri gördüğünü söylemiştir.

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET"tir.

9 NİSAN 1933

İdarehane : Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi : İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür : 24318
Yazı işleri Müdürlüğü : 24319
İdare ve Matbaa : 24310

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy rasat merkezinden aldığımız malûmata nazaran bugün hava kısmen bulutlu olacak rüzgâr şimalden esecektir.

8-4-33 tarihinde hava tazyiki 759, hararet en fazla 13 en az 6 derece idi.

FELEK

Bayramda!

Bayram eğlencesi, bayram yeri denince aklıma şu hâdise gelir:

Bilmiyorum, dokuz mu on mu yaşımda idim, Üsküdarda oturuyorduk. O zaman Üsküdarın Bayramyeri Karacaahmetten biraz ile ride (Bitli Kâğıthane) denilen Harmanlık meydanında kurulurdu

Bayram yağmurlu ve Karacaahmet caddesi yayan geçilemiyecek kadar çamurlu idi. Harmanlıktan bir eşeğe bindim. Eşeğin kolanı iyi sıkılmamış, semer kaymaya başladı. Ben yeni bayramlık urbalarımla çamura düşmemek için eşeğinboynuna sarıldım, o zamandan beri kimsenin boynuna böyle candan sarıldığımı bilmiyorum.

Bizim çocukluğumuzda çocukla ra eğlence olarak atlıkarınca ile âdi salıncaklar vardı. Sonraları bu âdî salıncaklar kayık salıncak denilen kazalı şeylere yerini terketti. Zaten insanlık nerede kaza ve teh like varsa oraya koşar.

Bu bayram şöyle hakikî bir bayram yeri görmek için dolaşırken te sadüfen Defterdarda İskele meydanındaki bayram yerine düştüm.

Her şey benim çocukluğumdaki gibi.. Muhallebiciler, renkli zer deler, Arabistan fıstığı, sakız leble bisi, çukulata, aşureler, renkli renk li entarili kız çocukları , Eyüp oyuncakları falan.. Atlıkarınca da var. Yalnız bir kötüsünü daha icat etmişler. Şu gergin tel üzerinde ka yan makara ile çocuk kaydırmak. Dünkü gazetelere bakarsanız bu tel oyununda üç çocuk yaralanmış. Bunu beğenmedim.

* * *

Defterdara, Edirnekapısından gittim. Birkaç arkadaş şöyle bir ge zinti için tramvayla Edirnekapısına gitmiştik. Kapıdan çıkıp ta Haliç tarafına dönünce bir geniş cad de var, aşağılarda bir yerde bir be lediye levhası buranın (Savaklar caddesi) olduğunu gösteriyor. Ha kikaten ismi bu mudur, yoksa kulakları çınlasın mektupçu Osman Beyin vaftiz neticesi midir bilmem... Bu caddeyi tutturduk, başladık sûrlara müvazi olarak inmiye! İniş biraz hafiflemeye başladığı bir yerde bir Türk, bir Rum, bir de Yahudi mezarlığı vardı. Ha tırıma Cemiyeti Akvam geldi. Bilhassa can çekiştiği şu günlerde..

İndiğimiz yolun Halice doğru gittiği denizin görünmesinden anlaşılıyordu. Lâkin Halicin neresine indiğini öğrenmek istedik. Oralarda dolaşan on beş, on altı yaşlarında bir hanım kıza sorduk.. Yabancı olduğu için bilmediğini söyledi.

Biraz ileride bir kadıncağız oturuyordu, ona sorduk. Cevap vermedi, tekrar ettik gene cevap vermedi, bakışından anladık ki; kulakla rı ve gözleri hasta idi.

Biraz daha yürüdük, bize karşı gelmekte olan bekçi kılıklı bir ada ma sorduk.

— Bilmiyorum.. dedi.

Şaşılacak şey.

Bir parça daha aşağıda ve artık mahalleiçi bir yerde yaşlıca bir hanım bize karşı geliyordu. Ona sorduk. O da:

— Bilmiyorum.. dedi.

Bizimle beraber yürüyen birisi (bilmiyorum) dese doğru olabilir. Lâkin bize karşı gelen bir adam nereden geldiğini bilmez mi?. Anlaşılan bu taraflarda yol göstermek ayıp! Eskiden (sevaptır!) diyerek bir sürü medenî ve içtimaî vazifeler yüklenen hakımızda gali ba o kaygu da kalmadı.

Bu satırları yazmadan biraz evvel gazetelerde bir İstanbul rehberi yapılmakta olduğunu gördüm. Şu rehber çıksa da insan yolunu bulabilse!.

FELEK

—o—

Bütün okuyucularıma ve okuma yıcılarıma hayırlı ve uğurlu bayramlar dilerim.

F.

HİKÂYE

Samiye

Yemekten sonra karı koca oturmuş, konuşuyorlardı. Azmi Raif otuz beş yaşlarında, zeki bakışlı, ağır başlı, yakışıklı bir genç.. Karısı Samiye Hanım, munis, endamlı, tavırları kibar bir kadın..

— Bu sabah amcamın kızı Atıfetten bir mektup aldım. Sen Atıfeti hatırlarsın.

Samiye zihnini yokladı:

— Hiç görüştük mü? diye çekinerek sordu.

— Canım Samiye, sen de ne kadar hâfızası zayıf bir kadınsın. Görüşmedik ama, ben sana ondan bahsetmemiş miydim? Evli olduğunu, kocası ile dargınlığımızı söylememiş miydim?

Genç kadın: "onunla da mı dargınsın?„ diyecekti. Fakat kendini tuttu.

— .. zaten dargınlığımız seninle evlenmeden evvelki. İzmire gitmişler, orada yerleşmişlerdi. Atıfet mektubunda kocasının öldüğünden bahsediyor. Şimdi yalnız kalmış..

— Kaç yaşında var?

— Benden bir iki yaş büyüktür. Atıfet kocası ile gitti. Ben kendisine kızmadım. Ne de olsa kocasıdır. Benim yüzümden kocasını bırakacak değildi ya! Bir koca ne yaparsa kadın onu haklı görmelidir.

Azmi Raif bu son cümleyi bir az hissettirerek, kelimelerin üzerine basarak söylemişti.

—Kocası ölmüş, fakat Atıfete bir şey bırakmamış. Zaten hastalıklı, cılız bir şeydi. İşlerile lâzımgeldiği kadar meşgul olamıyordu. Atıfet şimdi İzmirde yalnız kalamaz. Hele bu halde, pek acıklı bir şey olur. Evini satıp, buraya İstanbula gelecek. Benden başka da akrabası yok. Diyorum ki, gelsin, bizimle beraber otursun.

Samiye, akraba da olsa, eve girecek bir yabancının vereceği rahatsızlığı düşünecek kadar hodbin değildi. Zaten kocasının arzularına karşı gelmeyi de hiç bir zaman hatırından geçirmemişti. :

— Pekâlâ Azmi, nasıl istersen, öyle olsun, dedi.

* * *

Atıfet on beş gün sonra gelmişti. Evin yeni misafiri Samiye üzerinde hiç te iyi bir intiba bırakmadı. Çirkin, küçük, yeşil gözlü, hain bakışlı zayıf bir kadındı.

Fakat Samiye gene onu, kocası ölmüş, yuvası dağılmış, betbaht bir kadın olarak kabul ediyordu. Onun da kimseyi fazla rahatsız etmemek için gösterdiği itina da Samiyenin dikkatiden kaçmamıştı.

Merhamete ve iyiliğe daha meyyal olan Samiye, yeni misafirin istirahati için elinden ne gelirse yaptı. Diğer taraftan Azmi de, ailesine meyus bir kadın olmak itibarile Atıfetin istirahati için pek hassas davranıyordu.

Fakat Atıfet daha geldiği gün, kendisini Samiye ile şöyle bir kıyas etti. Bu kadın kimdi? Fakir bir ailenin kızı.. Halbuki şimdi kocasının temin ettiği şaşaa içinde pırıl pırıl yanıyor. Bu kıskançlık hırsı yavaş yavaş damarlarını tutuşturdu. Kalbindeki kin öyle alevlenmişti ki, bir fırsatını bulup intikam almağı bile aklına koymuştu.

Artık ikisi de ayni hedefe çıkan iki türlü hattı hareket takip ediyordu. Bir taraftan Azmiye azamî hürmeti gösteriyor ve hiç bir şeyi eksik kalmasın diye evin içinde dört dönüyordu. Adeta Samiyeye iş bırakmıyacak kadar gayret gösteriyordu. Fakat bu hürmet ve gayretin içinde de Azmiye acıyor gibi hal ve tavırlar takınıyordu.

Azmi hürmeti anlıyordu. Evin erkeği sıfatile kendisine hürmet edilmesini tabiî buluyordu. Fakat merhamet neden? Demek acımacak bir tarafı var da ondan.. Artık ondan sonra kendi rahatı da kaçmıştı. Artık her gün pususunun üstünde bir adam gibi daima müteyakkız, gündelik hayatının en küçük hâdiselerine dikkat ediyordu. Yakın bir felâketi bekler gibi acayip ve rahatsız edici bir intizar içinde yaşıyordu.

Diğer taraftan Atıfet te Samiyeyi gizli, hiç belli etmeden, fakat sıkı bir tarassut altında bulunduruyordu. Kendisi namus bahsinde müteassıp olmakla beraber, daima başkalarının namusundan şüphe eden bir kadındı Zaten daha eve ilk geldiği gün de Samiyeden şüphe etmişti. Kafasında yertutan bu şüphe ile Samiyenin gizli konuştuğu bir adam olabileceğine, nazarî olarak, kat'iyetle hükmetti. Fakat bu kanaati maddî delillere istinat ettirmek lâzımdı. İstanbulu görmek istediğini söyliyerek, dışarıya çıkar ve Samiyenin gidip gelişlerini tam bir bohçacı kadın maharetile takip ederdi.

Bir müddet hiç bir şey keşfedemedi. Yalnız bir akşam, saat yediye doğru hainane bir sevinçle eve geldi ve Azminin evde olup olmadığını sordu. Azmi evde, odasında çalışıyordu. Hemen odasına koştu ve gûya ona ne kadar sadık olduğunu bin bir dereden su getirerek anlattıktan sonra, tesadüfen gördüğü bir hâdiseyi anlattı.

Azmi evvelâ hayret, sonra hiddetle anlatılanları dinledi:

— Ne diyorsun? Sahi mi? diye kekeledi.

— A, a, a! Üstüme iyilik sağlık. Gözümle gördüm ayol! Delikanlının biri otomobilde bekliyordu. Bu geldi, delikanlının yanına bindi. Kucaklaştılar. Sonra otomobil hareket etti.

Azmi elini boğazına götürdü. Boğulacak gibi olmuştu. Atıfet içinden:

— Amanın, şıllığı ne kadar seviyor, diye düşünüyordu..

Tam o sırada kapı çalındı. Samiye içeriye giriyordu. Azmi hemen yerinden fırladı. Birden bire şaşkın bir hale giren karısına bağırdı:

— Sen ne utanmaz kadınmışsın. Bir erkekle görüşüyormuşsun. Atıfet gözlerile görmüş. Otomobile binmişsiniz, kucaklaşmışsınız.

Samiye:

— Allahım, ne büyük iftira! diyebildi.

Hemen odasına koştu ve bir resim alarak geldi, Atıfetin burnuna uzattı:

— Bu adamdı değil mi?

Bu defa Atıfet şaşırmıştı. Resmi tanıdığı için:

— Evet, dedi.

— Peki ama, bu adam benim kardeşimdir.

Sonra kocasına döndü:

— Sen kardeşimle de dargınsın. Söyle bana, benim kardeşimle görüşmek hakkım değil midir?

Azmi işin böyle oluşuna o kadar sevindi ki, hemen karısını kucakladı:

— Affet, dedi, kardeşinse,, elbet, arada bir kardeşini görmek senin hakkındır. Samiye beni affet.. Ben senden bir an bile şüphelenmiş değildim.

Atıfet yerlere geçmişti. Gözlerinden yakıcı kin yaşları aktı. Buna rağmen: :

— Sevincimden ağlıyorum, dedi, ben kardeşin olduğunu ne bilirdim.

O zaman Azmi eve giren sığıntıya döndü: :

— Sen buradan çık, dedi, ben sana başka bir yer bulurum. Bir daha da buraya gelme.. Benim gibi bir adam aldatılır mı hiç?

Bayram günlerinde

Geçti ama nasıl?

— Bayramı nasıl geçirdiniz?

Herkes gibi ben de sizden bunu sorayım. Alacağım cevapları şimdiden tahmin ediyorum:

— Sorma birader.. dehşetli içmişiz. Hâlâ kendime gelemiyorum. Şakaklarımda öyle bir ağrı var ki..

— Eksik olsun böyle bayram! Baksana erkenden yollara düştüm. Parası çok aklı az birini bulsam da beş on lira borç alsam.

— Efendim, ilk günü çoluk çocuk, Beykoza gittik. Orada bizim ihtiyar bir dayı var.. Akşam dönüşte bir çalgı dinliyelim dedik. Orada adam akıllı sökülmüşüm.

— Bayram bizim neyimize a birader!.. Dört gün bayram, evde can sıkıntısından iskambil falı açtım.

— İzmitten teyzem gelmişti. Biraz gramofon çalıp kadıncağızı eğlendirelim dedik. Aksilik bu ya... Çat diye zembereği kırıldı.

— Bir çok yerler dolaştım ama hiç eğlenmedim.

— Çocukları sinemaya götürdüm. Tesadüfe bakın.. "Cebi delikler" filmi varmış. Onu seyrettiler.

— Bizim küçük salıncak diye tutturdu. Karagümrüğe kadar götürmeğe mecbur oldum.

— Bana bakma azizim. Malûmya, deliye hergün bayram demişler.

— Birinci günü kurban eti aramağa gelenlerden nefes alamadık. İkinci günü misafirler sökün etti. Üçüncü günü bizimki hastalandı. Dördüncü günü de ben kafayı vurdum.

— Ah, hele bizi sorma bizi. Öyle bir kara bayram geçiriyorduk ki.. Az kalsın yavrucuğum otomobilin altında kalıyordu..

— Üç arkadaş tatlı tatlı içiyorduk. Bir de bakalım ki saat 10 olmuş. Göz göre kaçırdık vapuru.. Hadi eve bir telgraf. . . Ertesi sabah ilk posta ile döndük ama bizim kaşık düşmanında göz yumruk gibi.. Surat bir karış...

— Fakirhanede şöyle ufak bir toplantı yapalım dedik. Azizim ne dersin, altı kilo inhisar rakısı bana mısın demedi!

— Gelgitten eğlenmeğe vakit bulamadık ki.. Bayramda dört gün biz başkalarına, başkaları bize, geceli gündüzlü taşındık durduk..

— Boğaziçinde vapurla şöyle bir lâm - elif çevirdik. İşte görüp görebildiğim rahmet bu oldu.

Bu cevapları bir araya getirirseniz, bayramda İstanbulun nasıl eğlendiğini kendiliğinden bulursunuz.

M. S.

RADYO

Bu günkü program

İSTANBUL, 1200 m.
18 - 18,45: Nihal Hanım.
18,45 - 20: Orkestra.
20 - 21,30: Heyeti Bedayi m.
21,30 - 22,30: Gramofon, Ajans, borsa haberi saat ayarı.

ANKARA, 1538 m.
12.30 : Ankarapalastan.
18. : Alaturka saz.
18.45 : Gramofon.
19.20 : Alaturka saz.
20.10 : Ajans haberleri ve hava raporu.

Konigsvusterhauzen, 1635 m.
21,05: Şarkılar ve opera fantazileri (Herbert Yansen). 21,35: Yay konseri. 22,05: Neş'eli neşriyat (Gerd Fricke ile). 23: Haberler v.s. 24: Berlin'den: Grassman orkestrası.

BUDAPEŞTE, 550 m.
19,20: Ruhi musiki (koro tarafından). 20,20: Monolog (Plâk ile). 21,05: Bir piyes. 23,45: Sigan ve orkestra konseri (Patria kazinosundan).

VİYANA, 517 m.
18,25; Avusturya — Çekoslovak futbol maçının neticesi (Maçın ikinci kısmı — Stadyomdan nakil). 19,20: Gitar takımı tarafından oda musikisi. 20: Regina Ulman (kendi eserlerinden). 20,45: Emanuel Liszt tarafından şarkılar ve hafif havalar. 21,25: "Das Thuringer Spiel Von den zehn Zungfrauen" isimli musikili temsil. 22,35: Julius Hermann orkestrası.

ROMA, 441 m.
21,45: "La donna perdutta" isimli Pietrinin opereti.

MİLÂNO - TORİNO - FLORANSA
22: Milâno Skalasından "MİGNON" operası

En eğlenceli seyahatler ve en kıymetli eşyalar Sizlerindir.

Fenerbahçe Eşya Piyangosu

Satış: Millî spor Zeki Riza mağazası ve Milyon gişeleri (1511)

1700

Bu Çarşamba akşamı **GLORYA** sinemasında sinema ve meşhur tenor DON JOSE MOJİCA'nın KONSERİ

Biletler şimdiden temin edilebilir. Fiatlar 75 - 100 - 150 ve 200 kuruştur. (1725)

13 Nisan Perşembe akşamından itibaren
ARTİSTİK SİNEMASINDA
Bütün İstanbul halkının beklediği ve her zamandan daha güzel, daha cazip ve daha sehhar görünen
CLARA BOW' un
İlk sözlü ve şarkılı temsili muhteşemi
ÇILGIN KIZ
filminde erkeklerin nazarı takdirini ve kadınların hasetini celbedecektir. [1718]

Yeni neşriyat

Mülkiye mecmuası

Mülkiye Mecmuasının 24 üncü sayısı kıymetli münderecat ile çıkmıştır. Bu nüshası ile ikinci yılını ikmal eden Mülkiye Mecmuasını okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Hazin bir ölüm

Eski gazeteci arkadaşlarımızdan Ahmet Şükrü Bey bayramın birinci gecesi ölmüştür.

Ahmet Şükrü Bey uzun müddet Vakit refikmızın idare müdürlüğünde ve eski Sonsaat'in sahipleri arasında bulunmuştu.

Son zamanlarda Sanayi ve Maadin Bankası müfettişlerinden idi.

Cenazesi bayramın ikinci günü evinden kaldırılarak Merkezefendideki aile kabristanına defnolunmuştur.

Şükrü Bey otuz üç yaşlarında ve çok iyi bir arkadaştı.

Aramızdan kaybolduğunu büyük bir acı içinde yazıyoruz. Ailesine taziyetlerimizi beyan ederiz.

Toto ATANSİADES

Moda ticarethanesi; yeni modellerini 10 Nisan pazartesi gününden itibaren teşhire başlıyacağını muhterem müşterilerine tebşir eyler. (1663)

Beyoğlu'nda İstiklâl caddesinde tramvaylar yürüyemiyor! Acaba ne var? Söyliyelim;
ŞIK SİNEMADA
gösterilmekte olan ilk Türkçe sözlü ve şarkılı operet
Karım Beni Aldatırsa
filmini seyre koşan halk sinema methalinden sokaklara taşıyor. (1705)

GARY COOPER ve TALULA BANKET
Heyecandan sarsılacağınız fransızca sözlü büyük
ŞEYTAN ve UÇURUM
filminde misilsiz derecede güzel bir eser yaratmışlardır.
Pek yakında:
ELHAMRA sinemasında (1719)

İttihadı Millî
Türk Sigorta Şirketi
Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz
Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir
Merkezi idaresi: Galatada Ünyon Hanında
Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.
Tel.: Beyoğlu : 4887 1488

Harik Hayat Kaza ve Otomobil
Sigortalarınızı Galatada Ünyon Hanında Kâin ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız.
Türkiyede bilâfasıla icrayı muamele etmekte olan
ÜNYON
Kumpauyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.
Telefon: Beyoğlu 4886. 1489

Milliyet'in edebî romanı: 70

MAKEDONYA

Aşk, Kin, Politika ve Kan..

Müellifi: Nizamettin Nazif

— Arkadaş! Delâlet ettiğin namzedin en ufak hiyanetinden mes'ul olabileceğini düşünüyor musun?

— Evet arkadaş!

— Arkadaş! Bu nevi mes'uliyetlerin cemiyet nizamnamesinde, delil mevkiinde bulunan arkadaşlara da şamil addedildiğini unutmuyor musun?

— Unutmuyorum arkadaş! Tavsiye ettiğim vatandaş merttir, cesurdur, temiz kalplidir.

Reis son bir sual sordu:

— Namzet, merasimden sonra ana baba bir mi olacak, yoksa yalnız baba tarafından mı kardeş olacak?

— Yalnız baba tarafından..

Demindenberi hareketsiz duran sağ taraftaki Kur'anı kılıfından çıkararak açtı; Agâh Beyin önüne koydu.

— Elini Kur'ana bas!

Agâh Bey, sol elini Kur'ana bastı.

— Bir elini de buna bas!

Agâh Bey sağ elini de işaret edilen yere, yani Karadağ tabancasının üstüne basınca reis, tıpkı bir ağırceza mahkemesi hâkimi gibi, boğuk bir sesle:

— Cemiyetimizin nizamnamesine riayet edeceğine, Osmanlı milletinin hürriyet için açtığı mukaddes harpte iyi bir nefer gibi çalışacağına, gayemize hiyanet edenlerin düşmanı ve cemiyet arkadaşlarının her zaman zahiri ve yardımcısı olacağına, ve eğer hiyanet edersen elini bastığın tabanca ile katledilmeğe, Allah, namus ve vicdan huzurunda yemin ediyor musun?

— Ediyorum.

Merasim bitmişti. Reis yeni kardeşe elini uzattı:

— Muvaffakıyetler temenni ederim. Vatana faydalı olursunuz inşallah!

Bunun üzerine Cemal Bey tekrar arkadaşının koluna geçti. Odadan çıktılar.

Kırmızı cüppeli adamlar hâlâ yüzlerini açmamışlardı. Mumları yakan gene mumları söndürdü. Agâh Bey, verdiği yemine muhatap olanları tanıyamamıştı. Hattâ evi bile anlıyamadı. Çünkü cemiyete girdikten sonra dahi Cemal Bey gözlerini mendille bağlamak ihtiyatında bulunmuş ve bu mendili ancak bir kaç sokağı dönüp dolaştıktan sonra karanlık bir köşede açmıştı.

Ertesi gün Posta Telgraf Başkâtibi Talât Bey, kışlaya yakın sokaklardan birinde iki katlı küçük bir evin kapısından çıkarken yüzbaşı rütpesinde, çok kalın kaşlı ve temiz bakışlı bir zabitin omuzuna vurarak;

— Namuslu adamdır.. Namuslu adamdır.. Rasim(1) onu ben bilirim... Diye mırıldanmıştı - Dıramada, Avukat Nazifin komşusudur.

Mukabil bir hareket başlayor

Bu hâdiseler cereyan ederken, Selânikteki bazı resmî makamlarda da endişeli bir faaliyet hissedilmeğe başlamıştı. Bilhassa Selânik Merkez kumandanı Nâzım Bey, için için kaynayan ihtilâlin kokusunu almış bulunuyordu.

Nâzım Bey saray yaverlerindendi. Abdülhamidin saltanatını devirecek her hangi bir teşebbüs onu kızıl sultandan bin kat fazla müteessir ederdi. Çünkü bilirdi ki mevcut idare şeklinin değişmesi demek kendisinin de bu günkü debdebeli mevkiden tepe taklak yuvarlnamsı demek olacaktı. Halbuki Nâzım Beyin mevkii, kolay kolay vazgeçilirebilir mevkilerden değildi.

Selânik Merkez kumandanı rütbesinin maaşından başka bir "zam" ve yüklüce bir de 'tahsisat" alırdı. Yalnız bu kadar mı ya?.. Reji idaresi de kumandan beye her ay "vafi miktarda horoz sesi işitmemiş nevinden altın" sunuyordu. Ya el altından çevirdiği dalavereler, işlettiği kumarhaneler, kazancı bol meyhanelerden koparttığı anaforlar..

Binaenaleyh Nâzım Beyfendi istipdat idaresinin müstebit hükümdardan daha hararetli bir taraftarı bulunuyorlardı; ve merkez kumandanlığı dairesini Yıldız sarayından beter bir hale sokmuşlardı.

Selânikte geniş kadrolu bir hafiye teşkilâtı kurmuştu. Herkesi, amma herkesi takip ettiriyordu. Hiç kimseye itimat etmiyor, mevkiin en büyük askerî âmiri olan Müşür vekili Esat Paşayı da, Erkânı harbiye mirlivası Ali Paşayı da bir hafiye çenberi içinde yaşatıyordu. Maiyetindeki kanun zabitleri küçük kıtada birer "Fehim Paşa" halini almışlardı. Casuslara bol bol bahşişler, ikramiyeler dağıtıyor; en ufak bir şüphe bir gencin işkencesine veya bir ailenin sönmesine maloluyordu.

Nâzım bu işi o kadar canla başla yapıyordu ki... Eğer kayın biraderi ufak bir pot kırmış olsa idi muhakkak ayni akibete uğrayıverecekti. Kayin biraderi diyoruz. İzah edelim ki, kumandan bey Binbaşı Enver Beyin eniştesi bulunuyorlardı. Ve Nâzım bu gençten müthiş surette şüpheleniyordu.

Saraya gönderdiği raporlar Abdülhamidi epey kuşkullandırmış, fakat Kızıl sultan Merkez kumandanının tavsiyelerini pek taşkın bulduğu için tatbik etmek istememişti. Nâzım bunun üzerine derhal valizlerini almış İstanbulun yolunu tutmuştu. Anlaşılan bu seyahat istediği neticeyi temin etmiş bulunuyordu ki avdetinde Kumandan Beyin şiddetini bir kat daha arttırdığı görülmüştü.

Nâzım Bey bilhassa üçüncü ordu müşürlüğü Erkânı harbiyesine memur bulunan genç zabitlere karşı gözlerini ve kulaklarını dört açmış bulunuyordu. Mustafa Kemal, Cemal ve Hakkı Beyleri, bilhassa Mustafa Kemali gayet sıkı bir nezaret altında yaşatıyordu. Bu genç zabit Abdülhamidin yaverine pek korkunç gözüküyordu. Selâniğe yeni bir zabit, bir muallim veya münevver bir genç

(Devamı var)

(1) Yüzbaşı Rasim Bey, bilâhara Abdülhamidin muhafızı olmuştur. Şimdi Büyük Millet Meclisinde âzâ. Cemiyete girenler onun evinde tahlî edilirlerdi.

Gelen karşılıklar

Liste: (24)

Can: dirilik, (ölüm, dirim derler), türkleşmiştir, (huy canın altındadır), canbaz: canile oynayan, canını tehlikeye koyan, at pazarında at alıp satmakla iştigal eden adamlar: (canbaz elinden hayvan aldım), canlı: diri demektir. (canâver, canver) — canlı demek ise de türkçede (canavar) şeklinde yırtıcı, vahşi hayvanlara denilir. Canan — gönül verilmiş, sevilmiş olan demektir. Cânn — cin taifesi demektir.

Cefa: âzar, incitme, incinme, eziyet, türkçeleşmiş. **Cehit, ceht:** Ziyade çalışmak, didinmek, emek etmek, türkçeleşmiştir. **Cehennem:** Dibi derin kuyu manasınadır, türkçesi (tamu) dur, dirliksizlik, rahatsizlik, gayet sıcak yer, türkçeleşmiştir. **Celâdet:** Keskin yiğitlik, baba yiğitlik, kahrımanlık. **Cemaat:** bölük, mefküresi bir olan fırka, topluluk, islâm cemaati, ermeni cemati gibi, birlik te çalışan insan topluluğu,türkçeleşmiştir. **Cemile:** güzel demek olan (cemil) den gelip, hoşa gitmek için yaranma, yaranmak için yapma demektir. Cemile göstermek — birisinin hoşuna gidecek surette hareket etmek, birisine eyilikte bulunmak, naziklik. **Cemiyet:** bir çok kişinin toplanmasından meydana gelen takım. (Cemiyeti fenniye, cemiyeti sarrafiye), düğün ve derneğe de cemiyet derler: velime cemiyeti, hitan cemiyeti gibi perişan olmamak hali, topluluk, cemiyeti hatir, cemiyeti şuur, ve cemiyetli söz, türkleşmiştir. **Cenaze:** insan ölüsü, cinaze, taput manasınadır. **Cennet:** gölkeli ağaçları havi bağçe, gönül acıcı yer, huzur, rahatlık, dirlik, düzenlik, cennetin türkçesi (uçmak) tır. Gelecek itikadına göre dünyada eyilik yapanlara mükâfaten konulacakları eğlence yeri, güzellik. **Cenin:** ana karnındaki (döl) cenini sakit — düşük demektir. **Cenup:** Şimal karşılığı türkçede (tün ortası) denilir.

Erenköy hazinedar oğlu
Baha

* * *

Liste: (24)

Can: yaşatan, yaşatma gücü, yaşayış, ışıltısı, gönül, sevgili. **Cefa:** İncitme, üzme. **Cehit:** çalışma, uğraşma. **Cehennem:** İncinme yeri, sıkıntı kaynağı. **Celâdet:** erlik, yığıtlık, dayanıklık. **Cemat:** Donukluk, taş kesilme. **Cemile:** gönülalıcılık. **Cemiyet:** Topluluk. **Cenaze:** ölü, **Cennet:** şen yer, sevinçli durak. **Cenin:** Doğmamış çocuk. **Cenup:** Altyan.

Filorinalı Nâzım

* * *

Liste: (24)

Can: Cizik. **Cefa:** Bizik, çile, sıkıntı, üzüntü. **Ceht:** İvde(ivdelemek — cehtetmek). **Celâlet:** Yiğitlik, yavuzluk. **Cemaat:** Köme, **Cemiyet:** Dernek, topluluk, birlik. **Cenaze:** Ölü, ciziksiz. **Cenin:** Yavru. **Cenup:** Kıble.

Harp akademisinde yüksek levazım mektebi birinci sınıfı

* * *

Liste: (25)

Defi, def: savmak, savulmak, kovmak, kovulmak, gidermek, giderilmek, (defi hacet) — abdest bozmak, sıkıntıyı gidermek. Bu manalarda (etmek, eylemek) maddelerile kullanılır. İsmi meful manasında kullanıldığı zaman mutlâka (olmak) maddesile iradolunur: meselâ (def oldu gitti, def olası, nereden geldi.) **Defa:** kerre, nöbet, tekrar (defai ula) — ilkin, (defai saniye) — ikinci nöbete (defaten — birden bire, ansızın, (bildefat) — kerreler, nöbetler ile, mükerrer olarak tekrar tekrar. **Defter:** türkçeleşmiştir, tomar denilebilir. **Delâlet:** yol göstermek, kılağuzluk etmek, göstermek manasında da kullanılır, bu kelime şu manaya delâlet eder, bazan delil makamında iradolunur: (adam olanın hayir olur âdamlara kasdi insanlığa insanda budur işte delâlet. **Delil:** kılaguz, yol gösterici, bu manada cem'i (edilla) tir. Bilinmeyen nesneyi bilmeğe, bildirmeye ve bilinen şeyin mahiyetini, sihhatini ispata medar olan husus, madde demektir, (delili kavi, delili kati, delili mukni), bu manada cem'i (edille) ve (delail) dir, türkçeleşmiştir. **Derç:** Araya sokmak, sokulmak, idhal etmek, edilmek, maneviyatta müstameldir, (bu fıkranın lâyihaya derci gerek), bazan cem etmek, biriktirmek manasında da kullanılır: (derci denanir ve nukuda haris idi), hattatların yazdıkları meşk tomarı, fariside münakkaş kâğıda yazılmış yazı manasınadır. Dercin türkçesi sokuşdurmak. **Derece:** yükselme basamağı, aşağıdan yukarıya olan paya, basamak, mertebe: (ne derece) — ne kalar, ne mertebe, termometre otuz beş dereceyi gösteriyordu. Kısım, bölük, bir daire muhitinin mütesaviyen 360 şa taksiminden hasil olan her bir kısma itlâk olunur, meselâ dereceyi tul, dereceyi arz cem'i derecat gelir, türkçeleşmiştir. **Derkenar:** Der türkçede (de), kenar türkçede uc, son, kıyı demek olup (derkenar) bir yazılı kâğıdın kenarma yazılan şey, türkçeleşmiştir. **Derman:** ilâç, çare: (derd veren dermanı da verir), takat, kuvvet manasında kullanılır (dermanı kalmamış, biçarenin yurümeye, dermanı yok, bu kadar kim koşsa elbette dermanı kesilir, türkçeleşmiştir. **Ders:** bir şeyi öğrenmek, bir şeyi öğrenmek üzere okumak ve hıfız ve itkan olunmak, (cografya dersi) ders vermek: okutmak, akıl hocaliği etmek, ders nazırı, ders vekâleti, dersi âmm, ders almak — okumak, okumağa çalışıp öğrenmek dersi ibret — uspayı, insanın gözünü açacak şey, cem'i dürüştür, ders türkçeleşmiştir. **Dert:** taşa, kaygu, içkil, sıkıntı, hastalık makamında dahi kullanılır, dertleşmek, iki kişi birbirine halini anlatıp konuşmak, türkleşmiştir. **Deruhte:** üzerine almak, başarmağa söz vermek, üste alınmış, üzerinde.

Erenköy haznedar oğlu
Baha

MEMLEKETTE

Mamur beldelerimizden Konyaya bir bakış

Bu güzel vilâyet merkezimizin tarihi ve bugünkü vaziyeti nedir?

Konyada İstasyon caddesi

KONYA, (Miliyet) — (Konya) kadim Likonya hükûmetinin payıtahtı olmak üzere tarihte bir defa (İgonyom) namını alan bir şehirdir. Rivayetrele, esatire ve kamusulâlâmdaki malûmata göre, gûya bu şehire bir ejderha musallat olmuş, ara sıra kadın ve kızlara hücum edermiş. Bunları parçalıyarak yermiş, bunu ilâhlardan Jüpiter'in oğlu Parisyus görerek ejderhayı öldürmüş ve şehiri bu belâdan kurtarmıştır.

Şehir ahalisi kapılarından birinin üzerine bunun resmini koymuşlar, resim ve put manasına olan İkondanalarak şehire (İkonyom) ismini vermişlerdir. Selçuklar ihtisar ederek (Konya) demişlerdir .

İşte kadim tarihi, esatir devirlerine kadar çıkan Konya, Likaünyalılardan sonra Asuriler, Hititler, Lidyalılar, eski İranlılar, büyük İskender, Bergamalılar, Romalılar ve nihayet Rumlar ve Türkler tarafmdan istilâ ve 479 hiçret senesinden 699 hiçret senesine kadar Selçuklar, 699 dan 880 hiçret senesine kadar Karamanlılar ve 880 hiçret senesinden itibaren Osmanlılar tarafmdan idare edilerek milâdî 1920 senesinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin 1923 senesinde Türkiye Cümhuriyetinin âdil idaresine geçmiştir.

Belediyesi

Konya Belediyesinin tesis tarihi hakkında mazbut bir kayıt yok sa da, diğer Anadolu vilâyetleri gibi burada da muntazam Belediye teşkilâtının ancak 23 - Eylül - 1293 tarihli Blediye Kanununun neşrinden sonra tesis edilmiş bulunması kuvvetle muhtemeldir.

Binaları

Şehrin nüfusu 55000 dir. 180 kilometre yol, 33 kilometre parke ve âdi kaldırımla döşenmiştir.

Resmî binalardan büyük bir hükûmet konağı ile askerî kışla ve karargâh binaları, Maarif Vekâletine merbut bir âsarı atika müze binası, bir kız, bir erkek Muallim mektebi, bir Muhtelif orta mektebi, bir Lise, bir Jandarma zabit mektebi, bir Gedikli ihzarî küçük zabit mektebi, bir Ticaret ve zahire borsası, bir Ziraat Bankası, Posta ve telgraf, bir Umumî hapishane, 17 İlk mektep, Memleket hastahanesi, bir Askerî hastane, bir Sanatlar mektebi, iki Kütüphane, bir Demiryolları işletme müfettişleri binasından başka demiryollarına ait muhtelif binalar vardır.

Umuma mahsus mahallerden 15 Han, dört çifte Haman, bir Doğum ve çocuk bakımı evi, 12 Dispanser ve muayenehane, 7 Eczane, 3 Matbaa, 18 Lokanta, 15 Gazino, 2 Tiyatro ve sinema (birisi Belediyenin, diğeri Zabit yurdunundur), 7 Otel, 7 Fabrika, 53 Fırın, bir Osmanlı Bankası, bir İş Bankası, bir Yerli İktısat Bankası, bir Ticaret Bankası, bir Ahali Bankası, iki Mnsucat imalâtanesi, 3565 Dükkân ve mağaza, 150 den fazla Mescit, 7 Büyük cami, 6 Park ve muhtelifmesireleri vardır.

Elektrik

İmtiyazı Belediye tarafmdan alınarak bilâhara Belediyenin de büyük bir hissedar olduğu (Konya Elektrik Anonim Şirketi) ne devrolunan elektrik tesisatı mezkûr şirket tarafmdan idare edilmekte ve doğrudan doğruya Belediye tarafmdan idare olunan Su tesisatı ise şehre otuz kilometre mesafeden itibaren 24 saatte 3800 metre mikâbı su celp ve tevzi etmektedir.

Fennî mezbaha inşaatı 8 ayda ikmal edilmek üzere bir müteahhide ihale edilmiştir.

Geçenlerde daimî spor sahası olarak tahsis edilen ve Cümhuriyet Halk Fırkası tarafmdan satın alınarak spor teşkilâtının istifadesine terk ve tahsis edilmiş ve halen mevcut olan spor sahası Belediye tarafmdan ayrıca tanzim olunmuştur.

Cemiyetler

Şehirde Cümhuriyet Halk FırkasileHalkevi teşkilâtından mada, Tayyare Cemiyeti, HilâliahemrCemiyeti,Himayeietfal Cemiyeti, Maarif Cemiyeti, Muallimler Birliği, İdman Cemiyeti, Asarı Atika Muhipler Cemiyeti, Malûl Gaziler Cemiyeti, Millî Tasarruf ve İktısat Cemiyeti, Muhtelif Esnaf Cemiyetleri, Etibba Odası, Zabit yurdu vardır.

Camiler, mektepler

Selçuklar devrine ait Sahibi Âtâ camii, Hasbey Darülhüffazi, Sırçalı Medrese, Alâettin camii, Şahsadreddini Kunevî, Darülhadis namı diğeri (İnce minare) Karatay medresesi, Hocafakî camii.

Osmanlı devrine ait: Kapu cami i, Âzize, Sultan Selim, Şerafettin camileri.

Cümhuriyet devrine ait: Gazi-Mustafa Kemal, İsmet Paşa, Hakimiyeti Milliye Erkek Lisesi ve Askerî orta mektebi binalarile elektrik fabrikası da bu devrin görülmeğe lâyik âsarındandır.

Memleket faaliyeti ve îmarı

Kıymetli idarecilerimizden olan Valimiz Vehbi Beyfendi esasen imar faaliyetini geri bırakmamakta ve vilâyetimizini nafia işlerindeki göstermekte olduğu hizmet te takdire şayan görülmektedir.

Belediye Reisimiz Şevki Benfendi; genç olmakla beraber, çalışkan ve Belediye bütçesinin evvelce aldığı rahneyi elyevm düzeltmekle ve Belediyeyi eski borcundan kurtarmak gaye ve maksadiyle yeni yeni çareler aramaktadır.

Belediyemiz halen borçlu olduğuna nazaran bu şerait altında gene memlekette mümkün mertebe Belediyemiz imar kabiliyeti ve kudretini buna rağmen göstermekte geçikmemektedir.

Bir esrarkeş

Esrar almıyan kardeşini boğup öldürdü

Malatya 6 — Abuş isminde bir berber senelerdenberi esrar çeker. Kardeşi 12 yaşında Hulûsi mektep talebesidir, sınıfının da birinci sidir. Yemek yiyip ders çalışacağı sırada ağabeyisi esrar aldırtmak istemiş, fakat çocuk esrar aramağa gitmemiştir. Buna kızan Abuş gözü dönerek zavallı kardeşini boğup öldürmüştür.

Şükrü Kaya B.

İZMİR 6 — İstanbuldan buraya gelen Dahiliye Vekili Şükrü Kaya B. Bergamaya gitmiş ve dönmüştür.

* * *

İZMİR, 8 A. A. — Şehrimizde bulunmakta olan Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Bey, bu sabah refakatlerinde vali Kâzım ve ordu müfettişi Fahrettin Paşalarla Belediye reisi Salih B. olduğu halde Ödemiş'e gitmişlerdir. Vekil Bey, akşama avdet edecekler ve yarın öğleden sonra İsmet paşa bulvarının açılma merasimini yapacaklardır.

Diyarbekirde 5 nisan

Diyarıbekir 6 — Büyük Gazinin hemşeriliğimizi kabul ettiği 5 nisanın yıldönümü münasebetile Diyarıbekirliler dün bayram yapmışlardır.

Kamyon devrildi, üç kişi öldü

Fevzipaşa 6 — Şoför İsmailin idaresindeki kamyon içinde kadınlı erkekli sekiz yolcuyla Fevzipaşaya gelirken kamyon freninin bozukluğu yüzünden bir yokuşta devrilmiş yolcular altında kalmışlardır.

Kamyonun şoförü İsmaille komisyoncu Kocabaş Mustafa Efendi ve bir yolcu ezilerek ölmüşlerdir. Diğer yolculara bir şey olmamıştır.

Sinir yüzünden cinayet

İslâhiyeden yazılıyor: — Sıtma mücadele memurlarından Elâzizli Abdullah Ef. sinir hastalığına müptelâdır. Mücadele doktoru Emin Beye müğber olarak, tabancasını çekmiştir. Bu sırada Sıhhat memuru İbrahim Ef. araya girmiş, çıkan kurşun İbrahim Ef. ye isabet ederek ölümüne sebep olmuştur. Silâh sesi üzerine odacı Hasan yetişerek, katilin elinden tabancayı almak istemiş, boğuşma esnasında tabanca yere düşünce, katil bu sefer bıçağını çekerek odacıyı ağır surette bir kaç yerinden yaralamıştır. Yetişen jandarmaya katil bu defa yerden aldığı tabanca ile ateşetmişse de, musademede maktulen yere yuvarlanmıştır.

Karısını öldürdü

Çineden bildiriliyor: Yörükler köyünde Martin Mehmet isminde bir sürücü, gece evine geldiği zaman içerde bir erkekle konuştuğunu duymuş ve duvardan tırmanarak içeriye bakmış, karısını gene sürücülerden Abdi isminde biriyle görmüştür. Bunun üzerine tabancasını çıkarıp ateş etmiş, karısı Hafızayı öldürmüştür.

Zonguldakta büyük damar bulundu

ZONGULDAK, 3 — Kilimli havalisinde büyük damarın bulunması için senelerce uğraşılıyordu. Nihayet bu damar bulunmuştur. Bu muvaffakiyet burada davul zurna ile bayram yapılmak suretile tesit edilmiştir.

Samsun sporcuları Samsunda

TRABZON — Samsun Ordu sporcuları şerefine Cümhuriyet Halk fırkası bir çay verdi, samimî konuşmalar yapıldı, karşılıklı nutuklar söylendi.

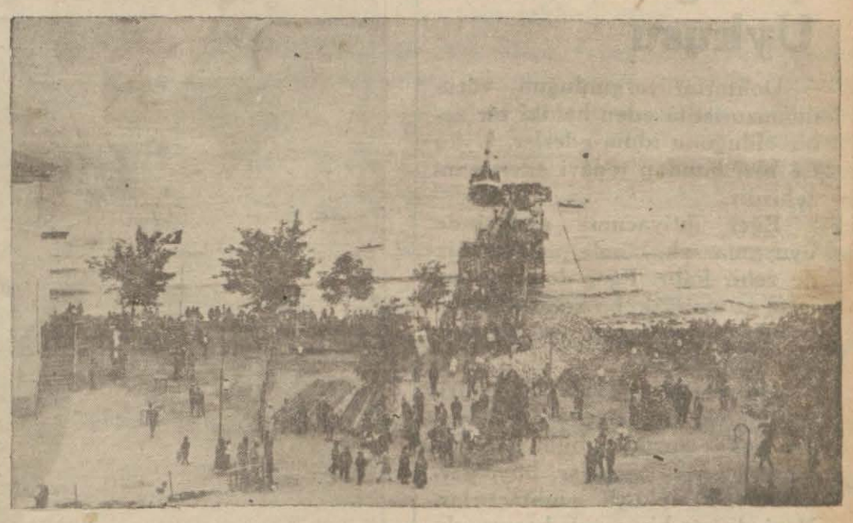

Bu sene geçen seneden fazla kavun kar puz ihraç etmeğe hazırlanan Tekirdağ iskelesinden bir manzara

İzmirde bekçi teşkilâtı

İZMİR — Mahalle bekçi teşkilâtı Dahiliye Vekâletinin emri ile bir nisandan itibaren ilga edilmiştir. Badema mahalleler, eskiden olduğu gibi mıntakalara ayrılarak yine bu bekçiler tarafından bekleneçek, bekçi ücretlerini bekçiler bulundukları mıntakalarda kendileri tahsil edecekler ve bu para yine kendilerinin olacaktır. Bekçiler eskisi gibi yine Emniyet müdürlüğüne merbut kalacaklar, resmî elbise giyeceklerdir.

Trabzonda elektrik

TRABZON — Elektrik şirketi, rağbeti artırmak ve herkesin istifadesini temin etmek için, elektrik fiatlarını 20 kuruştan 10 kuruşa indirmek gibi çok yerinde bir karar vermiştir.

Yeni bağlar

TEKİRDAĞ (Milliyet) — Vilâyetimizdeki Amerika asma fidanlığından bu sene halka binlerce bağ çubuğu tevzi edilmiştir. Meccanen dağıtılan bu bağ çubuklarını meraklı bağcılarımız ekmeğe başlamıştır. Dolayısile birçok yeni bağlar vücude gelmiş demektir.

Rus muharriri İtalyaya gitti

İZMİR, 8. A. A. — Türk inkılâp tarihini yazmak üzere şehrimizde bir müddettenberi tetkikatta bulunan Rus muharriri M. Nikolini, bugün İtalyaya hareket etmiştir.

23 nisana hazırlık

AYDIN, (Milliyet) — 23 Nisan hakimiyeti milliye ve çocuk bayramının, çok parlak bir surette kutlulanması için halkevi idare heyeti şimdiden hazırlıklara başlamıştır. Bu hafta içinde Himayei etfal cemiyetile müşterek bir toplantı yapılarak proğram tespit edilecektir.

Kuduzla mücadele

AYDIN, (Milliyet) — Aydın belediyesi Kuduzla şiddetli mücadele etmektedir. Belediye zabıta ve sıhhiye memurları her gün rastladıkları köpekleri zehirlemekte devam ediyorlar.

Çine belediye intihabı

ÇİNE, (Milliyet) — Bir haftalık bir tasniften sonra yeni belediye heyeti azalarımız dün belli oldu. Yeni heyete: Atıf, Şevket, kunduracı Tevfik, manifaturacı Hüseyin, Sakip, kunduracı Mehmet, terzi Mustafa, Süleyman, Salih Zeki, Nuri Beylerle Hafız Hidayet, hoca İsmail ve Kara imam efendiler seçilmişlerdir.

Reis intihabı bayram arkası yapılacaktır. Riyasete Şevket veya Sakip beylerden birisi seçilmesi çok muhtemeldir. Şevket ve Sakıp beylerin ikisi de mülkiye kaymakamlığından mütekait yüksek tahsil görmüş zatlardır.

Bozdoğanda konferanslar

BOZDUĞAN, (Milliyet) — Fırkamız kaza heyeti, fırka salonunda her hafta konferanslar tertip etmektedir. Bu hafta kaymakam Nami Bey bir konferans vererek fırka programı izah etmiş ve kadınlarmızının Cümhuriyet devrindeki yükselme hareketlerinden bahsetmiştir.

Önümüzdeki hafta hakim Muhittin B. tarafından ikinci konferans verilecektir.

Elâziz vilâyet meclisi

ELAZİZ (Milliyet) — Vilâyet meclisi umumisinin vali beyefendinin riyasetlerinde 15 nisanda ve mülhakattan gelecek azalarla birlikte toplanarak müzakerata başlayacaktır.

Elâzizde Gazi heykeli

ELAZİZ (Milliyet) — Yeni valimiz Tevfik Sırrı Beyin imar teşebbüslerinden olmak üzere burada şehrin en mutena bir mahalline Gazi Hazretlerinin heykelinin kurulması, Halkevi ve memleket hastahanesi binalarının yapılması takarrür etmiştir. Yakında fili tesisata girişilecektir.

Kastamonu elmaları

KASTAMONU (Milliyet) — Elma ihracatında memleketin yüksek menfaatini koruyacak tarzda bir tasnif ve ambalâj talimatnamesi tanzim edilerek ait bulunduğu yüksek makama takdim kılınmıştır. Tasdikını müteakip önümüzdeki mevsimde tatbikı cihetine gidilecektir. Elma ihracatının ve mahsulünün çok amansız bir düşmanı olan elma iç kurtları ile mücadele yapılması lüzumu vekâletin nazarı dikkatine arzedilerek vilâyet dahilinde vâsi mikyasta fennî bir mücadele yapılması vekâletçe kabul edilmiş ve verilen mühim tahsisatla ehemmiyetli bir şekilde mücadeleye başlanması için bütün hazırlıklar ikmal olunmuştur.

Şosayı kapatan dağ parçası

ELAZİZ (Milliyet) Geçen sene bu günlerde burada tam mânasile bahar hüküm sürmüş iken bu sene halen soğuklar deva metmekte ve kış hükmünü icra etmektedir. Arasıra kar düşüyor, Elâziz - Diyarıbekir yolu halen açılmamış ve seyrüsefer hayvanla ve yaya olarak temin edilmektedir. Erganı maden virajlarından kopup şosa üzerine düştüğü bildirilen büyükçe bir dağ parçası da kırılıp kaldırılmak için zamana muhtaç olduğundan havalar iyi olsa da bu yolun bir müddet açılmasının uzamasına tesir edeceği tabiidir. İki vilâyet arasındaki seyrüseferin temini için bu manianın bir an evvel bertaraf edilmesini Nafia dairesinin himmet ve gayretinden bekleriz.

Elâzizde muhteşem bir tiyatro

ELAZİZ (Milliyet) — Geçen sene burada inşasına başlanıp yarıya kadar yapılan muhteşem tiyatro ve sinema binasının mevsim dolayısile tatil edilmiş olan inşaatma belediye reisi Hürrem Beyin gayretile tekraren devam edilmeğe başlanmıştır. Altında Osmanlı, Ziraat ve İktısat bankalarını da ihtiva edecek olan bu bina şehre güzel bir varlık olacağı gibi halkın temsil ihtiyacını da temin edecektir.

Hayvan ihracatı

TEKİRDAĞ (Milliyet) — Vilâyetimizde bir aydan beri hayvan ihracatı devam etmektedir. Yirmi günde İstanbula yüzden fazla kara sığır hayvanatı ihraç edilmiştir. Burada vasat de recedeki öküzlerin çifti 25 - 30 liraya kadar satılmaktadır. Bu hafta içinde İstanbua elli hayvan daha sevkedilmiştir.

Hayrabolu panayırı

TEKİRDAĞ (Milliyet) — Vilâyetimizin Hayrabolu kazasında 8 nisan 933 cumartesi günü panayır kurulacak ve üç gün devam edecektir. Panayırda her türlü hayvan ve emtea alış verişi yapılacaktır.

Kastamonu izcileri

KASTAMONU (Milliyet) — Bayram tatilinden istifade ederek lise izcileri müdür ve muallimleriyle birlikte tetkik seyahati yapmak üzere İnebolu yoluyla Samsuna gitmişlerdir.

Elleri kelepçeli kaçtı

Adanadan bildiriliyor: — Kız kaçırmaktan suçlu Sofulu köyünden Hasan oğlu Ali elleri kelepçeli olarak ağır ceza mahkemesine nakledilirken kaçmıştır. Fakat jandarmalarla gardiyanlar tarafından yapılan takibat neticesinde Ulucami civarında yakalanmıştır.

Kiloluk tartılar

KARS — Ölçüler kanununun tatbikine başlanacağı güne kadar, karışıklığa mahal vermemek üzere, elde bulunan kiloluk tartılar toplanmıştır.

KADIN MODASI

Çocuğun Uykusu

Doktorlar yorgunluğun vücudumuzu istilâ eden hakikî bir zehir olduğunu iddia ederler. Uyku ise bizi bundan tedavi eden panzehirdir.

Eğer ihtiyacımız nisbetinde uyuyamazsak, cümle asabiyemizde zehir kalır. Eğer devamlı surette az uyursak, bu zehir vücudumuzda çoğalır, sararırız, perişan bir hale gireriz.

Her yaşta yorgunluğun zehirini giderek bir uyku nisbeti vardır. Fakat çocuklar, bilhassa mukavemeti az çocuklar, büyüklerden ziyade uykuya muhtaçtırlar. Yeni doğan bir çocuk hemen ekseriya uyur. Günün 24 saatinden 22 si uykuya gider.

Çocuk büyüdükçe uyku payı da azalır. Fakat çocukluğun devam müdetince de ehemmiyetini muhafaza eder.

Bir yaşında çocuk 16 saat uyumalıdır.

Beş yaşında çocuk 12, yedi yaşında çocuk 11, on üç yaşında çocuk 9—10 saat uyumalıdır. Mektebe giden çocuğun gerek ders ve gerek oyun için uykusuz kalmamasına son derece dikkat etmelidir. Çocuk uyurken fazla gürültü etmemelidir.

— Canım, o gürültüye alıştı. Mükemmel uyuyor, demeyiniz.

Biraz da kendinizden fedakârlık ediniz. Biraz dikkat ediniz, çocuğun uyku ortasında her gürültüde sıçradığını görürsünüz. Çocuğun sinir sistemi üzerinde bu hal fena bir tesir bırakır. Çocuğun havadar ve ışıksız odada uyuması iyidir.

Acemi kadın berberler

Berberler Cemiyetinin açtığı mektepte imtihanlar yapılmaktadır. Yakında açılacak ikinci kurs için de kayıt başlamıştır. İkinci kursun kadın berberler kısmını da ihtiva etmek üzere açılmasına çalışılmatkadır.

Birinci kursa devam edip imtihanları yapılmakta olanlardan muvaffak olacaklar, ilk defa berberlik ihtısas şehadetnamesi alacaklardır. Bunların adedi 8 kişidir.

Berberler Cemiyeti mevcut berberlerin imtihana tâbi tutularak muvaffak olanlara ehliyet vesikası verilmesi, olmıyanların sanatten menedilmesi için Belediye nezdinde yeniden teşebbüste bulunmuştur.

Keyfiyet, Belediye Daimî Encümeninde tetkik edilmektedir.

Cemiyet Reisi İsmail Hakkı B. muharririmize demiştir ki:

— "Pariste ahîren toplanan beynelmilel Berberler kongresi, bu senenin kadın saç modasını da alâgarson kesilmiş olarak kararlaştırmıştır. Bazı acemi berberler, hanımların saçlarını fena kestiklerinden bir kısım hanımlar, saç kestirmekten çekiniyorlar. Bu acemi berberlerin sanatten menedilmesi ve bilimtihan muvaffak olacaklara berberlik ehliyet vesikası verilmesi icap eder. Belediyenin bu hususta yakında karar vermesini bekliyoruz.,,

Telekki farkı

Kadın şöyle düşünür:

— Ben izdivaçtan beklediğim şeyleri göremedim.

Erkek te şöyle düşünür:

— Ben izdivaçtan beklemediğim şeyleri gördüm.

Allah göstermesin

Bir gün, Peyami Safanın da dahil olduğu bir mecliste daima kendini genç göstermeğe çalışan yaşlıca bir kadın dedi ki:

— Ben ellisine varırsam, tabancayı beynime sıkar, kendimi öldürürüm.

Peyami Safa dayanamadı ve kumandayı verdi:

— Atceeeşş!

Kahirede bomba

KAHİRE, 8. A. A. — Otomobille geçen iki kişi, muhtelit mahkemelerin toplanmakta olduğu binaya bomba atmışlardır.

Bu, bir senedenberi ayni binaya karşı yapılmış olan sekizinci taarruzdur.

Solda siyah yünlüden, siyah pikeli yakalıklı orijinal bir öğleden sonra kıyafeti, sağda beyaz ipek pikeli yepyeni tarzda yeleği ile kadifeden küçük tayyör

Mavi beyaz fantezi kumaştan kolları beyaz organdi ile süslü bir öğle sonrası kıyafeti

Kurşuna dizilenler

BUENOS AİRES, 8. A.A. — Harp divanı, geçen ay Frujillo ihtilâl hareketine iştirak eden dört asker ile bir sivili ölüm cezasına mahkûm etmiş ve hükûm infaz edilmiştir.

Sofyada yıkılan kilise

SOFYA, 8. A. A. — Bulgar ajansı bildiriyor: 1926 da komünistler tarafından yapılan bir suikast neticesinde harap olan Saint Nelja kilisesi yeniden yapılarak açılmıştır. Suikast esnasında 250 kişi ölmüş ve aralarında bir çok siyasî şahsiyetler de bulunan 350 kişi yaralanmıştı.

Peruda yeni teşkilâtı esasiye

BUENOS AİRES, 8. A. A. — Peru kabinesi 9-4 tarihinde yapılacak yeni teşkilâtı esasiye kanunu için Sanchez Guerro'nun yeni bir kabine teşkil etmesine imkân vermek üzre istifa etmiştir.

Kadın tayyareci

HAIPHONG, 8. A. A. — Hindî Çinî — Kadın Fransız tayyarecisi Maryse Hilsz, buraya gelmiştir

Soğan

Bildiğimiz soğan en basit ve en iyi müdrirlerden biridir. Çok kimseler çiğ soğanın müteaddit faziletlerinden bahsetmişlerdir. Fakat ya kokusu? Sırf bu kerih koku için kimde çiğ soğan yemeğe tahammül vardır ki.. Lâkin soğanı da çiy yemek lâzım. Çünkü pişmiş soğanda kendisinden beklenen hasletler kalmıyor. Bunun için bir çare var. Hem soğanın tabiî hassası zail olmıyacak, hem de kokmıyacak. Bunun için 300 gram soğan alıp soymalı ve bir litre beyaz şarabın içine atmalı. Böyle sekiz gün bekletin, sonra içine 100 gram beyaz bal ilâve edin. Bir küçük şarap kadehile günde iki kadeh alın.

Yünlülere dikkat

Yerli yünlü kumaşlarımız gittikçe daha iyi dokunmakta ve en müşkülpesent zevkleri bile tatmin edecek bir nefasete gelmektedirler.

Bunu gören yerli kumaş ithalâtçılarmdan bazıları, fabrikalarımıza kendi verdikleri nümuneler üzerine kumaşlar ısmarlamaktadırlar. Sonra da bu kumaşları çok kere meselâ İngiliz kumaşı diye satıyorlar ve tabiî ona göre fazla fiat istiyorlar.

Fabrikalarımız aldıkları siparişler üzerine kumaş dokumakta bittabi serbestîtirler. Fakat hanımlarımızın bu noktaya dikkat ederek aldanmamaları ve lüzumsuz masraflara girmemeleri de kendi menfeatleri icabıdır. Yabancı kumaşlar Türkiyeye artık pek az giriyor. Giren kumaşlar da hakikaten çok pahalıdır. İngiliz kumaşı diye satılan kumaşların çoğu yerlidir. Bu vaziyetten kim kazanıyor? Fabrika mı? Hayır! Müşteri mi? Hayır! Sadece mağaza sahibi..

Bu yaz şapka modellerinde değişiklikler göreceğiz. Solda bir az basık kırmızı ve mavi hasır örgülü ve siyah tüylü tok, sağda şesya üzerinde bir fantezi, kravat yeşil, beyaz, esmer krep, aşağıda bir kanotye.

Bahar geldi, Ne giyeceğiz?

Güneş gittikçe ılıklaşıyor, hava mavileşiyor. Ağaç dallarında çiçekler belirdi. Daha şimdiden bahar tuvaletlerine hazırlanmak lâzım. Fantezi tayyörler, sayürlü veya iki ton üzerine korsalı etekler ve kısa ceketler baharda en çok göreceğimiz şeylerden olacak.

İnce yünlülerden yapacağımız bu bahar tuvaletlerinde kendi zevkimize göre, o kadar çok tenevvü yapabiliriz ki, bilhassa teferrüatta muvaffak olmamak mümkün değildir. Zaten hep dikkat etmişizdir, giyinmekte teferrüat dediğimiz bu küçük şeylerin büyük kıymeti vardır ve hepimizin hoşuna giden şeylerdir. Çünkü modanın sırrı asıldan ziyade teferrüattadır. Eşarpların intihabında, düğmelerde, kemerlerde, kollarda giyinmek zevkimiz derhal tebarüz eder.

Şapkalara gelince, bu sene şapkalarda da tebeddül göreceğiz. Şimdi bere gibi tamamen saçlara intibak eden şapkalar bu mevsimde kabaracak, kalot haline girecek. Moda müdahale etmesydi, yavaş yavaş kadın başlarındaki şapkalar gözle görülmez hurdebinî bir hale gireceklerdi. Bilhassa eldivenlerle çantaları asorti beyaz ve kenarlı şapkaların revaç bulması çok muhtemeldir.

Gerçi moda bahsinde bir çoklarımız teenni ile hareket ederiz. "Başkaları yapsın da bir görelim,, deriz ve gördüğümüz zaman da beğenmez, tenkitlerimizi ibzal ederiz. Fakat moda öyle sehhar bir kuvvettir ki, en sonunda bizi de cezbeder, biz de bidayette tenkit ettiğimiz şeyi hem de zevkle tatbik ederiz.

Bir bu kalmıştı!

Marlene Dietrich erkek kostümü modasını ortaya attı

Kadınlar her sahada erkeklerle boy ölçüşüyorlar ve itiraf etmeli ki, bazan erkeklerden ziyade de muvaffak oluyorlar.. Daha on, on beş sene evvel kadınlara münasip görülmiyen ne meslekler var ki, şimdi hepsinde de kadınları görüyoruz. Avukat, hâkim, doktor, eczacı, hattâ diplomat.. Yalnız kadınların erkek payesinde tutunamadıkları bir nokta vardı: kıyafet meselesi.. Onu da sinema artistlerinden Marlène Dietrich bir hamlede hallediverdi.

Şimdi Hollyvood'da çok kadınlar var ki, Amerikalıların taassuplarına rağmen, erkek kostümü ile dolaşıyorlar. Fakat yaraşıyor mu?

İzmir-Mersin postaları tevsi edildi

Seyrisefain idaresi evvelki gün den ittibaren İzmir, Mersin postasını tevsi etmiştir.

Yeni şekilde İstanbuldan Mersin postaları daima cuma günü kalkacak ve İzmirden sonra Mersine kadar bütün iskelelere uğrayacaktır.

Dönüşte de ayni iskelelere ve Çanakkaleye uğranılacaktır.

Tahran sefarethanemizde çocuk balosu

Tahranda çıkan Le Messager de Teheran'dan: Türkiye sefiri Husrev Beyefendinin çok zarif ve muhterem refikaları Hanımefendi tarafından ve cidden büyük bir sanat ve zevkle tertip edilen çocukların kostümlü balosu son derece güzel ve şen oldu.

En ince teferruatına kadar her türlü takdirin fevkinde bir itina ile tertip edilmiş olan bu çocuk eğlentisi, sefarethane binasında elli kadar çocuğu . dört saat son derece eğlendirmiştir.

Avam kamarasında Hint meselesi

LONDRA, 8. A. A. — Avam Kamarasında muhafazakâr mebuslardan bir grup, hükûmetin muhtelit Hindistan komitesine tayin edilecek Kamara Azasının tayinine müteallik takriri üzerine bir tadil teklifi vermişlerdir.

Bu tadil, teklifi bu aza miktarının 16 dan 12 ye indirilmesini istihdaf etmektedir.

Bu muhafazakârlar, komisyon azasının hükûmetin plânına mutlak bir surette bağlı bir takım kimselerden müteşekkil olduğunu protesto etmek maksadile hükûmet aleyhinde rey vermek niyetindedirler.

Heyecan ve sıkıntı yüzünden zayıflamış
sinirlerinizi kuvvetlendirmek için
günde birkaç defa
Bromural «Knoll»
komprimeleri alınız.
Bromural, bilkimya takviye edilmiş ve büsbütün zararsız bir valerian müstahzarıdır.
10 ve 20 komprimeyi havi tüplerde eczanelerde reçetesiz satılır.

Mevsimlik Kürkleri
Rönar
vesaire mağazamızda
10 Taksitte ve kefaletsiz olarak veriliyor
Mahmut paşa Kürkçü han
BEYKO
Tel. 21685
[1435]

DOKTOR
HORHORUNI
Her gün akşama kadar hastalarını Eminönü Valide kıraathanesi yanındaki muayenehanesinde tedavi eder.
Tel. 2,4131 (1356).
1638

Çanakkale
Defterdarlığından:
Çanakkale Hastahane caddesinde kâin mağaza içinde mevcut maa teferruat na tamam istimpotun satışı 11 Nisan 933 tarihinde pazarlıkla yapılacaktır. (1493)

İhtira ilânı
"Ateş silâhları için sulp nazımlı kama" hakkında istihsal olunan 30 mayıs 1931 tarih ve 1191 numaralı ihtira beratı bu defa mevkii fiile konmak üzere ahere devrüferağ veya icar edileceğinden talip olanların Galata'da Çinili Rıhtım Hanında Robert Ferriye müracatları ilân olunur. (1697)

Dr. A. KUTİEL
Karaköy Börekçi fırını sırasında 34.
(1343) 1535

Sadıkzade Biraderler Vapurları
KARADENİZ POSTASI
SAKARYA
Vapuru 10 Nisan
PAZARTESİ
saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rize) ye azimet ve avdet edecektir.
İzmir Mersin Postası
İNÖNÜ vapuru 12 Nisan ÇARŞAMBA günü Sirkeci rıhtımından hareketle (Çanakkale, İzmir, Güllük, Fethiye, Antalye, Alaiye ve Mersin) e azimet ve avdet edecektir.
Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet hanı altında acentalığına müracaat. Tele. 22134. (1561)

MUSTAFA CEMAL VAPURLARI
İzmir Sürat Postası
BURSA
Vapuru 9 Nisan PAZAR
günü Galata Rıhtımından saat 16,30 da doğru İzmir'e hareketle pazartesi günü İzmir'e muvasalât ve salı günü İzmir'den hareketle çarşamba günü İstanbul'a avdet edecektir.
Galata Küçük Rıhtım No. 4-5
Telefon: 40913. (1713)

Laster Silbermann ve Şü.
Tele: 44647-6.
DOYÇE LEVANT Linye
Hamburg, Brem, Anvers, İstanbul ve Bahrisiyah arasında azimet ve avdet muntazam postaları. Hambur, Brem, Stetin, Anvers ve Roterdam'dan limanımıza muvasalâtı beklenen vapurlar:
GALİLEA vapuru 12 Nisana doğru.
DERİNDGE vapuru 23 nisana doğru.
MİLOS vapuru 30 nisana doğru.
Burgaz, Varna, Köstence, Kalas ve İbrail için limanımızdan hareket edecek vapurlar:
DERİNDGE vapuru 23-25 Nisana doğru.
Yakında Hamburg, Brem, Anvers ve Roterdam limanları için hareket edecek vapurlar:
AVOLA vapuru 10-12 nisana doğru.
TİNOS vapuru 17-18 nisana doğru.
AKKA vapuru 26-27 nisana doğru.
GALİLEA vapuru 30-4 - 1-5 doğru.
Yakında Londra için hareket edecek vapurlar:
TİNOS vapuru 17-18 nisana doğru.
AKKA vapuru 26-27 nisana doğru.
Yakında Batum için hareket edecek vapurlar:
GALİLEA vapuru 12-13 nisana doğru.
Fazla tafsilât için Galatada Ovakimyan hanında Laster Silbermann ve Şürekâsı vapur acentalığına müracaat. Telefon: 44647-6. (1355)

İSTANBUL
Su Şirketi
Hissedarana ilân
Fevkalâde içtimaı umumî
Üçüncü davet
22 Mart 1933 tarihinde vuku bulan fevkalâde içtimaı umumide kanunu Ticaretin 386 ıncı maddesinde beyan olunan ekseriyet hâsıl olmamış olduğundan İstanbul Su Şirketi hissedarlarını Ticaret kanununun salifüzzikir maddesine ve şirket şartnamesinin 42 inci maddelerine tevfikan 24 Nisan 1933 günü saat 15 de Şirketin Beyoğlunda Terkos çıkmazında 3 numarada kâin merkezi idaresinde zirde muharrer ve ayni olan ruznamedeki mevaddı müzakere etmek üzere fevkalâde içtimaa davet eder.
1 — Şirketin vakti muayyeninden evvel fesih ve tasfiyesi
2 — Tasfiye memurları tayini, salâhiyetlerinin tesbiti, Murakıplar tayini ve tasfiye memurlarile Murakıp ücretlerinin tayini, Ticaret kanununun 385 inci maddesi mucibince her bir hissedarın mezkûr içtima müzakeratına iştirak etmeğe ve hâmil olduğu hisseler adedi kadar rey vermeğe hakkı vardır ve kendisini içtimaa iştirak eden başka bir hissedar tarafından temsil ettirebilir. İçtimaa asaleten veya vekâleten iştirak etmek arzusunda bulunan hissedarlar hisse senetlerini içtima gününden lâakal sekiz gün evvel şirketin veznesine ve İş Bankasına tevdi etmelidirler. Kendilerine nama muharrer ve şahsî bir dühuliye varakası verilecektir. (1710)

İLÂÇLARINIZI Bahçe Kapı'da SALİH NECATI den alınız. Reçeteleriniz büyük bir dikkat ciddî bir istikametle hazırlanır ASiPiROL NECATi Grip, nazle baş ve diş ağrılarının müessir ilâcıdır. Lûtfen tecrübe ediniz. 1543

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Ordu ihtiyacı için 30 adet çelik tel halât 60 adet gendir halât ayrı ayrı iki şartnamede kapalı zarf suretile 17-4-933 pazartesi günü saat 14 de satın almacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasaya girişeceklerin teklif mektuplarile belli vakitten evvel komisyon riyasetine vermeleri (580) (1355) 1520

Yün ve Pamuk İpliği ve Akmişe vesaire imaline

Mahsus Türk Anonim Şirketinden :

10 Nisan 1933 tarihinden itibaren aşağıdaki muamelâtın ifasma başlanacağı ilân olunur :

1 — 12 Kânunevvel 1932 tarihinde fevkalâde surette toplanan hissedarlar umumî heyetinde ittihaz edilen ve İktisat Vekâleti celilesince tasdik olunan karara tevfikan Şirketin 9100 hisseden ibaret olan iptidai hisse senetlerinin hâmilleri bu senetlerini 22 numerolu kuponla birlikte şirkete geri verecekler ve kıymetleri 5,50 Türk altınından 3,30 Türk altınına tenzil edilen mezkûr iptidai senetlerine mukabil 30,70 Türk lirası kıymetinde yeni hisse senetleri alacaklardır.

2 — 27 şubat 1933 tarihinde adi suretle toplanan hissedarlar umumî heyetinde takarrür eden hisseyi temettü yeni 9100 hisse senedinin 22 numerolu kuponları mukabilinde tediye edilecektir.

3 — Beheri 30,70 Türk lirası kıymetinde 3000 hisseye münkasem olan ve tamamen tediye edilmiş bulunan 92100 Türk lirası yeni sermayeye iştirak etmiş olanlar şirkete müracaatla ellerinde bulunan makpuzlar mukabilinde hisse senetlerini alacaklardır.

4 — 27 Şubat 1933 tarihinde toplanan hissedarlar umumî heyetinde yeni 3000 hisse senedine itası takarrür eden hisseyi temettü 22 numerolu kupon mukabilinde tediye olunacaktır.

5 — Müessis hisse senetleri sahipleri 31-12-1932 de hitam bulan seneye ait hisseyi temettülerini almak için şirkete müracaat etmelidirler. (1393) 1611

Devredilecek ihtira beratı

" Gaz yağları hakkında " ki ihtira için istihsal edilmiş olan 10 Nisan 1923 tarih ve 34 numaralı ihtira beratı üzerindeki hukuk bu kere başkasına devir veya icara verileceğinden bu hususta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın İstanbul'da, Bahçekapu'da Taş Hanında 43-48 numaralarda kâin vekili H. W. Stock Efendiye müracaat etmeleri ilân olunur. (1602) 1705

Doktor - Operatör
Ordu cerrah müşavirlerinden
Kaymakam mütekaidi
Kemalettin Cemil
Ankara (Babiali) caddesinde No. 50 Bürhan Fehim Ticarethanesi üst katında. Her gün öğleden sonra hastalarını muayene eder. Rontkenle tetkik eder.
(1235) 1580

ANADOLU
Türk Sigorta Şirketi
4 Üncü Vakıf Han İstanbul
Ihtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.
Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60)ı Türkler elindedir.
Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin ve bankalarının sigortalarını icra etmektedir.
Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil
sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.
Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 1487

1491

Ecnebî memleketlere giden tüccar ve seyyahlara
Banka Kommerçiyale İtalyana
Sermayesi 700,000,000 (İhtiyat akçesi: 580,000,000 Liret)
Travellers (Seyyahin çekleri) satar
Liret, frank, İngiliz lirası veya doları frank olarak satılan bu çekler sayesinde nereye gitseniz paranızı kemali emniyetle taşır ve her zaman isterseniz dünyanın her tarafında, şehirde otellerde vapurlarda, trenlerde bu çekleri en küçük tediyat için nakit makamında kolaylıkla istimal edebilirsiniz. Travellers çekleri hakikî sahibinden başka kimsenin kullanamayacağı bir şekilde tertip ve ihtas edilmiştir. 1492

Bakırköy Malmüdürlüğünden:

Kazası	Kariyesi	Mahallesi	Sokak	Mevkii	Cinsi	Muhammen Kıymet Lira	K.
Bakırköy	Yeni Bosna	Kariye üstü		Maa ebniye bağ ve arazi		760	00
"	Çekmece	"	"	Münhedim hükûmet konağı arsası		50	00
"	"	"	Souk su çiftliği dahilinde arazi	40 dönüm arazi		200	00
"	Nifus kariyesi derununda				Hane	300	00

Evsafı balâda yazılı olan emvalin mülkiyeti 9/4/933 tarihinde bilmüzayede satılacağından taliplerin bu baptaki pey akçelerile Bakırköy maliyesinde müteşekkil komisyona müracaatları. (1236) 1505

Evkaf müdiriyeti ilânları

Çavuşbaşı vakıf çiftliğinin Manastır civarında şarkan Palamut gölü garben Bozaburnu cenuben Budakdere şimalen Üsküdar çayırı hudutlarile mahlût 180 dönüm tarlanın bir senelik icarı arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 19-4-933 çarşamba günü saat on beştedir. Tutmak isteyenlerin İstanbul Evkaf Müdüriyetinde Orman ve Arazi Kalemine müracaatları. (1328) 1515

Alemdağı'nda Taşdelen suyu mevkii kır kahveciliğinin üç senelik icarı arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 19-4-933 çarşamba günü saat on beştedir. Tutmak isteyenlerin İstanbul Evkaf Müdüriyetinde Orman ve Arazi kalemine müracaatları. (1329) 1516

Çavuşbaşı vakıf çiftliğinde şarkan düz kestane deresi garben kirazlı torluğu şimalen İstanbul yolu cenuben eski çiftlik deresi hudutlarile malût 190 dönüm tarlanın bir senelik icarı arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 19-4-933 çarşamba günü saat on beştedir. Tutmak isteyenlerin İstanbul Evkaf Müdüriyetinde Orman ve Arazi Kalemine müracaatları. (1330) 1517

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

2500 m3 biçilmiş kerestenin kapalı zarfla münakasası 26 Nisan 933 çarşamba günü saat 14,30 da İdare binasında yapılacaktır. Fazla tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (1504) 1688

Istanbul Tramvay Şirketi Hissedarlarına İLÂN

1 Nisan 1933 tarihinden itibaren :

İstanbulda: Tramvay Şirketi ile Osmanlı Bankası gişelerinde ve Brükselde: "Société Financière de Transports et d'Entreprises Industrielles " de

1932 Hesap senesine ait 19 ve 20 numaralı temettü hissesi kuponları tediye olunurken mezkûr müesseseler tarafından sehmin yeni itibarî kıymetini gösterir bir damga hisse senedinin üzerine basılacağı Tramvay Şirketi Hissedarlarına bildirilir.

Binaenaleyh hâmiller kuponlar ile birlikte hisse senetlerini de tediye müesseseleri gişelerine ibraz etmelidirler.

İstanbul, 30 Mart 1933
1685 Müdiriyet

Ticaret İşleri Umum Müdürlüğünden:

30 İkinci Teşrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre Türkiyede İş yapmağa izinli bulunan Sosyalist Sovyet Cümhuri yetleri İttihadı tabiiyetini haiz (Sosyalist) Sovyet Cümhuriyetleri: İttihadı Ticaret i Hariciye Bankası) bu kere müracaatla Bankanın Türkiye umumî vekili bulunan Poletaef Mihael Ivanoviç efendiye verilmiş olan vekâlet müddetinin 1 Kânunsani 934 tarihine kadar temdit edildiğini bildirmiş ve lâzımgelen vesikayı vermiştir. Keyfiyet kanunî hükümlere muvafık görülmüş olmakla ilân olunur. (1711)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

1400 ilâ 1600 Ton Rekompoze kömürü :

Kapalı zarfla münakasası 17 Nisan 933 pazartesi günü saat 14 te, Harp Gemileri ihtiyacı için lüzumu olan yukarda miktarı yazılı Rekompoze kömürü kapalı zarf usulile münakasaya konulduğundan şartnamesini görmek istiyenlerin her gün ve mezkûr kömürü itaya talip olacakların da münakasa gün ve saatinde muvakkat teminat makbuzlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracaatları. (1276) 1514

Emniyet işleri umum Müdürlüğünden:

1 — Zabıta memurlarına asgarî 1800 âzamî 2200 kat resmî elbise "çaket pantolon" yaptırılması kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur.

2 — İstekliler münakasasının açılma günü olan 20 Nisan 933 perşembe günü saat 14 te Emniyet İşleri Umum Müdürlüğüne müracaat edilecektir.

3 — Muvakkat teminat akçesi 2062 lira 50 kuruştur.

4 — Şartnameyi görmek ve izahat almak istiyenlerin Ankara'da Emniyet İşleri Umum Müdürlüğüne ve İstanbul'da Emniyet Müdürlüğüne müracaatları. (1455) 1592

Dr. İHSAN SAMİ
ÖKSÜRÜK ŞURUBU
Öksürük ve nefes darlığı boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır. Her eczanede ve ecza depolarında bulunur. (1389)

İstanbul Altıncı icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayi mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer bulunan bir aynalı dolap işbu nisanın 11 ne müsadif salı günü saat 9 dan 12 ye kadar Şişhanede Raşit apartmanında 14 numerolu dairede bilmüzayide paraya çevrileceği ilân olunur. (1704)

ZAYİ — İran sefarethanesinden aldığım pasaportu zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Nasrullah Muin Zade. (1699)

KINAKINA
BEŞİR KEMAL
HULÂSASI
BEŞİR KEMAL
[1340]

Beşiktaş Malmüdürlüğünden:

Yıldız'da Harp Akademisi kumandanlığında mevcut 32 kalem hurda motor ve filim müzayedesi bilmüzayede satılacaktır. Taliplerin yevmi ihale olan 15 Nisan 933 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 te Harp Akademisi Kumandanlığında müteşekkil komisyonu mahsusuna müracaatları. (1262) 1523

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Takassız olarak (700) adet Eğe alınacaktır.

Taliplerin nümune ve şartnameyi gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere yüzde 7,5 teminatlarını hamilen 10-4-933 pazartesi günü saat 15 te Galatada Alım, satım komisyonuna müracaatları. (T) (1253)

TİCARET İŞLERİ UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN :

30 İkinci Teşrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre memleketimizde iş yapmağa izinli bulunan İngiliz tabiiyetli (Şenkers Limitet — Schenkers Limited) Şirketi bu kere müracatla 1 İkinci Kanun 933 tarihinden itibaren Türkiyedeki faaliyetine nihayet verdiğini bildirmiş ve lâzımgelen vesikayı vermiştir. Mezkûr şirketle alâkası bulunanların Şirkete ve icabında Istanbul Mıntakası Ticaret Müdürlüğüne müracaat eylemeleri ilân olunur. 1598

Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

Ankara Milliyet Postası

Ankaralının Defteri

İçki yasağı

Meb'uslar bir birine girdi, Parlemento dalaverası...

Ankara, 15.Ağustos.1920

Bir kaç gündür içki yasağından daha ısrar ile bahsediyorlar: "Memleket batarken, vatandaşların içki içmeleri, sarhoş olmaları doğru mu? Hele dinin yasak ettiği içkiye niçin müsaade etmeli?Allah kendi emirlerine itaat etmiyenlere zafer verir mi?,, sözleri, bilhassa hoca meb'usların ağzından düşmiyordu. Yalnız sarıklılar değil, sarıksız bir çok meb'us hocalar da bu fikre taraftar oluyorlar. Amerika örneğini kuvvetli bir koz yapmışlar, itiraz edenlerin önüne atıyorlar. Amerikadaki hayat şartlarile bizim hayat şartlarımız arasındaki ayrılığı, aykırılığı düşünen yok.. Hele Amerikada bu fikrin yürümesindeki asıl âmilleri kimse düşünmiyor. Bizdeki bu hareket; içtimaî ve siyasî mülâhazalara değil; dine, şeriate istinat ettiriliyor.

Üç gün evvelki ruznamede içki yasağı hakkındaki kanun lâyihası vardı. Sözalmak için umumî bir sabırsızlık var.. Kanun lâyihası, pek çok ağır hükümleri ihtiva ediyor. Birinci maddesindeki şu kayıt; bu kanun lâyihasının hangi esaslardan mülhem olduğunu gösterir:

"Memaliki Osmaniyede müskirat imâl ve istimali memnu olup haddi şer'iyi icap edenler mahkemei şer'iyeye verilir.,,

Maliye Vekili Hakkı Behiç Beyin: "Müskirat resminin bütçeye mühim tesiri olmaz. Kanunun kabulünde maliye için bir mahzur yoktur. Bağcılığa da tesiri azdır.,, yolundaki beyanatı, memnuiyet taraftarlarına ayrı bir kuvvet vedi. Esasen aksi de olsa malî mülâhazalar; ayaklanmış taassubu susturamazdı.

Sarıklı meb'uslar: "Ne duruyoruz. Böyle bir kanunun tetkikine bile lüzum yok. Hemen karar verelim!,, diyorlardı.

İçki yasağı kanunu müzakere edilirken, mecliste hâkim olan zihniyet ne idi? Bunu uzun uzadıya yazmaktan ise defterime müzakerenin bir hülâsasını, tablo halinde çizeceğim:

Kütahya meb'usu Haydar Bey, en evvel kanunun aleyhinde söylemek cesaretini gösteriyor:

Haydar Bey içkinin fenalığını kabul etmekle beraber bu kanunun tatbik kabiliyetinden mahrum olduğunu söyliyor. Sonra da haddi şer'inin ecnebi tâbiiyetinde olanlara nasıl tatbik edileceğini soruyor. (Şiddetli gürültüler)

Remzi Efendi (Kayseri) — Haddi şer'î müslümanlara aittir.. Hem reis bey, niçin uzatıyoruz, niçin vakit kaybediyoruz? Kanunun maddelerine geçelim.

Haydar Bey (devamla).. — Efendiler, zannediyor musunuz ki, Amerikada bu kanun tatbik edilmiştir? Bilâkis meyhaneleri kapayalım derken, bütün evlerin meyhane olmasına sebep olmuştur.

Ali Şükrü Bey (Trabzon) — Delil göster!

Haydar Bey — Delillerim işte elimde.. Tatbik edilemiyen kanun yüzünden Amerikanın senevî beş yüz bin dolar kaybettiğini, orada kaçakçılığın yalnız içtimaî bir mesele değil, siyasî bir mesele haline girdiğini gösterebilirim.

Hoca Müfit Efendi — Encümen namına, Şer'iye Encümeni namına söz isterim.

Reis — Efendim, Haydar Bey bitirsin de...

Haydar Bey — Hele efendiler, Sıhhiye Encümeninin yirminci asırda tatbik etmek istediği tanzifat cezası, Abdülhamit zamanındaki tımarhane ve serseri kanunundaki darp cezaları gibi Şer'iye Encümeninin de... (gürültüler) (alkışlar) (sürekli gürültüler) (sözünü geri al sadaları.)

Trabzon meb'usu Ali Şükrü Bey

Hoca Remzi Efendi (Kayseri) - Olmaz, kabul etmeyiz. Aşağı indirin.

Haydar Bey (Remzi Efendiye hitaben) — Buraya gel...

Reis Bey — Peki efendim, susun..

Remzi Efendi — Bizim burada lüzumumuz yoktur. Ahkâmı şer'iye aleyhinde.. (Bu millet, şeriatle kaimdir. Sadaları)

Bir Hoca Efendi — Kat'iyyen kabul etmiyoruz. Çekil oradan, utanmıyor musun? (Nedir bu yahu, hepimiz müslümanız, sesleri)

Hüsrev Bey — Herkes hürdür. İstediğini söyler. (Gürültüler)

Refik Bey (Konya) — Efendiler, rica ederim, ne oldunuz? Kâinata karşı rezil mi olacağız?

Celse, tatil edildi.

* * *

Bir saat sonra yeni bir celse daha:

Haydar Bey (Kütahya) — *Hoca Efendilerim, maruzatım sui tefehhüme uğradı! Şayestei takdir olan bir şeye tariz etmek hiç bir zaman hayalimden geçmez. Çünkü bendeniz de sizin gibi ders görmüş hukuk ve medrese mezunuyum! Yalnız başımda sarık yoktur. Abdullah Azmi Efendi biraderimiz pekâlâ bilirler ki serseri kanunundaki ceza, ahkâmı şer'iyeden muktebes olduğu halde maatteessüf tatbik edilememişti. O endişe ile serseri kanunundan bahsetmiştim. Başka maksadım yoktur!..,,*

Zavallı Haydar Bey, o terrör havası içinde hocalara tarziye vermeğe mecbur olmuştu. Çünkü celse arasında gürültü olmuş, tokat taati edilmiş, meb'uslar biribirine girmişti. Müzakerenin bugün tehirini talep eden bir takrir okundu. Ali Şükrü Bey itiraz etti:

— Olmaz efendim, olmaz. Söz söylemek herkesin hakkıdır. Fakat söylerken çok dikkat etmek lâzımdır. Bu gibi mesailde hattâ sürçü lisana bile mesağ yoktur. (Şiddetli gürültüler)

Sesler — Herkes ne söyliyeceğini bilir. (gürültüler)

Bütün meb'uslar ayaklandı. Biribirlerine ağır sözler söyliyorlar.

Reis Bey — Rica ederim efendiler, oturalım.. (Şiddetli patırtılar)

Hüsrev Bey — *Öyle hissediyorum ki, Haydar Beyin buradaki sözü sui telâkkiye uğradı. Bendeniz de dahil olduğum halde hepimiz buna müteessifiz. Bu teessürle müzakeratı devam ettiremiyeceğimizi anlıyorum. Binaenaleyh kanunun müzakeresini şimdi tehir edelim. Sükâneti dem hâsıl olsun. Ondan sonra kanun, memlekete en nâfi bir şekilde çıkar.*

Reis Bey — Teklifi kabul edenler ellerini kaldırsınlar!

Müzakerenin tehiri teklifi kabul edildi.

Bir ses — Biraz daha uyuyacak!

Ali Şükrü Bey — Evet uyutacaklar.. Parlâmento dalaverası...

Emin Bey (Erzincan) — Bütün bu fesadın membaı sensin! (gürültüler)

Gürültünün daha ziyade şiddetlenmesi üzerine celse iki gün sonraya bırakılmıştır.

* * *

Bu kanunun talihi, acaba ne olacak?.. Geri çevirmek ihtimali var mı? Bu ihtimal pek zayıftır. Kanuna aleyhtar olanlar; bu kanaatlerini ızhar edemiyorlar. Adeta korkuyorlar. Taassup havası, herkesi sindirmiş.. Hele bir kaç gün geçsin.. Ayinei devran neler gösterir!

MİLLİCİ

Satılık arsa

Belediye elinde satılık arsa kalmadı

ANKARA, 8. (Tayyare ile) — Ankara belediyesinin yeni bütçesi belediye meclisince Bütçe encümenine verilmiştir. Yeni bütçe 979,041 lira varidat ve masarifatı muhtevidir. Bu bütçede varidat geçen senekinden 25,000 lira azdır. Bu azlık belediyenin evvelce sattığı evlerden her sene gelen taksitlerin bu sene kalkması ve satılacak arsası kalmamasından ileri gelmektedir. Yeni bütçede 143,634 lira reis, yazı işleri, müfettişlerin ve saire gibi idarei umumiye kısmı, 94,085 lira sıhhat işleri, 64,960 lira heyeti fenniye ve tamirat, 256,140 lira temizlik işleri, 233,220 lira masarifi mütenevvia, 186,996 lira imarat ve tezyinat kısmları maaşat ve masarifatına tahsis edilmiştir. Yetmiş beş faslı olan belediye bütçesi bu sene her senekinden daha mütevazindir ve hayalden ziyade hakikat üzerinde yürüyen kat'i rakamları ihtiva etmektedir.

Istılahat komisyonu

ANKARA, 8 (Telefonla) — Başvekâlet Müdevvenat müdürü Emrullah Beyin riyaseti altında toplanan vekâletler ve müessesat mümessillerinden mürekkep resmî ıstılahlar komisyonu haftada iki defa toplanarak mesailerine devam etmetkedirler. Halen her vekâletin gerek diğer vekâletlerle müştereken ve gerek ihtisas ıstılahı halinde münferiden kullandığı kelimelerden karşılıkları bulunanlar heyeti umumiyede müzakere ve kabul edilmekte, henüz karşılıkları bulunamayanlara da karşılıklar aranmaktadır. Komisyon bu karşılıklar üzerinde ince ve esaslı tetkikler yaptığından mesainin üç dört ay sürmesi ihtimali mevcuttur.

Balıkesir ve Edremit muallimleri

ANKARA, 8 (Milliyet) — Bayramdan bir gün evvel gelerek Ankaranın muhtelif yerlerini gezen Balıkesir ve Edremit muallimleri dün akşam döndüler.

Ankarada Bayram

Bu sene mütekabil ziyaretler az..

ANKARA, 8 (Telefonla) — Bayramlar daha ziyade vatandaşların istirahat etmeleri için birer vesile olmak mahiyeti iktisap etmektedir. Bilhassa bu bayramda hükûmet merkezinde tebrik maksadile mütekabil ziyaretler usulüne rağbet gösterilmemiştir.

Darülbedayi temsilleri

ANKARA, 8 (Telefonla) — Darülbedayi yarın Eskişehire hareket edecek iken rağbet karşısında bir gün daha kalacaktır. Güneş Batarken piyesi yarın akşam tekrar temsil edilecektir.

Hukuk talebe cemiyetinin kurultayı

ANKARA, 8 (Telefonla) — Hukuk Talebe Cemiyeti yıllık kurultayı yarın toplanacaktır. Toplanmada iş gözetmek derneği raporları, yıllık plânço görüşülecek, cemiyet dernekleri seçilecek, cemiyet işleri üzerinde görüşülecektir.

Su ücretleri

ANKARA, 8 (Milliyet) — Ankara belediyesi su ücretlerini tenzile karar verdi. Bu hususta belediye meclisine tevdi edilecek teklif hazırlanmaktadır.

Evlenenler

ANKARA, 8 (Tayyare ile) — Bu hafta Ankarada geçen haftalara nazaran daha ziyade evlenme olmuş ve Ankara belediyesi nikâh memurluğu, muameleleri ikmal edilenlerden; Gazi antepli Ayşe Hanımla Ziraat Bank memurlarından Hanif zade Mustafa Nâzım Beyin, Çubuklu Ulviye Hanımla Nurekoplu bakkal Mehmet Hamdi Efendinin, Balalı Hayriye Hanımla sütçü Kırşehirli Yusuf Efendinin, Ankaralı Keziban Hanımla Ankaralı boyacı İhsan Efendinin, Ankaralı Fethiye Hanımla rençber Hüseyin Efendinin, İstanbullu Vahide Hanımla Maliye kazanç memurlarından Adanalı Mehmet Ali Beyin, Ankaralı Kadriye Hanımla elektrikçi Nallıhanlı Mehmet Efendinin, Filibeli Nimet Hanımla yüzbaşı Safalı Mehmet Tacettin Beyin, İstanbullu Mürüvvet Hanımla vilâyet sıhhat işleri müdürlüğünde kâtip Mehmet Kemalettin Beyin, Bulanıklı Bedriye Hanımla Mülâzim Batumlu Eşref Beyin, Bursalı Şehrive Hanımla İş Bankası odacılarından Üsküplü Hamit Efendinin, Teke köylü Haci Hanımla Ankaralı merkepçi Hüseyin Efendinin, Ankaralı Bahire Hanımla kasap Ankaralı Hacı Sadri Ef. nin, Çankırılı Ümniye Mesude Hanımla postahane memurlarından Bingazili İbrahim Hakkı Beyin, Zirli Filik Hanımla Zirli gazete müvezzii Hayrabet Efendinin, İstanbullu Ümniye Stüde Hanımla Hariciye konsolosluk işleri müdürü İstanbullu Kâmil Mümtaz Beyin, Ankaralı Hatice Hanımla dokuyucu Ankaralı Mehmet Efend,-nin, Ankaralı Hatice Hanımla İzmitli Mehmet İlhami Efendinin nikâhlarını kıymıştır.

VERNER

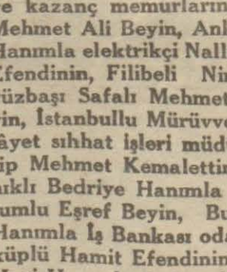

Ankaranın en lüks TUVALET salonu

Bankalar caddesi Tel: 3240

Ankarapalas Tel: 3400

1494

Ankarada bahar

Halk sokaklara dökülmeye başladı

ANKARA, 8 (Tayyare ile) — Bahar ılık yüzünü gösterdi. Şehirde yaz hazırlıkları başladı. Umumî ve hususî bahçelerde büyük bir faaliyet göze çarpıyor... Gönderdiğim resimler Maliyenin önündeki bahçede güneşten istifade edenlerle Meclis bahçesinde yün ören genç bir kız görülmektedir.

Çaylı dans

ANKARA, 8 (Telefonla) — Hukuk Talebe cemiyeti bugün şehir lokantasında bir çaylı dans verdi. Fakülte reis vekili Cemil Bey de çayda bulunmuştur.

Maçlar

ANKARA, 8 (Telefonla) — Dün öğleden evvel Ankarada misafir bulunan Konya Sanatlar mektebi sporcularile Ankara Sanatlar mektebi sporcuları arasında bir maç yapıldı ve Ankaralılar 5 - 2 galip geldiler.

Tiren gezintisi

ANKARA, 8 (Telefonla) — Dün Kırıkkaleye gitmek ve gelmek üzere bir tren gezintisi yapılmış ve çok rağbet görmüştür. Gidenler fabrikaları gezmişler ve geç vakit dönmüşlerdir.

Çiçek balosu

ANKARA, 8 (Telefonla) — Halkevi içtimaî yardım şubesi tarafından evvelki gece verilen çiçek balosu çok eğlenceli geçti. Kâzım Paşa Hazretlerile Celâl Bey baloyu huzurlarile şereflendirdiler. Baloda kor diplomatiye ve yüksek sınıfa mensup birçok aileler vardı.

Ankarada bir intiba: Edremit muallimleri Ankarada

Ankara SİNEMALARI

Yeni Bugün

Gündüz benim Gece senin

Fransızca sözlü senenin en güzel filmi

Darülbedayi bu gece

Güneş batarken

Bugün bugece Kulüp

Galiçya Cephesi

Fevkalâde müheyyiç sahneler, kahramanlığın emsalsiz nümuneleri

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketinden:

Alpullu Şeker Fabrikasının İstanbul depolarından kristal toz şekeri atideki fiatla her isteyene bin kilodan eksik olmamak üzere satılır.

Kristal Toz, Kilosu 36,75 Kuruş

Taşradan vuku bulacak siparişler yüzde yirmisi peşin ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mes'uliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.

Adres: İstanbul, Bahçekapı, 4üncü Vakıf han 4üncü kat, Telgraf adresi: İstanbul Şeker Telefon: 24470-79

1490